

KWARTALNIK TARNOGRODZKI

ISSN 1509-3735

NUMER 102 ROK XXVI 2025

TARNOGRODZKA KAPELA LUDOWA AD 2025

The image features a collection of golden, wireframe-style Christmas decorations hanging from thin lines against a vibrant blue background. The decorations include several five-pointed stars of varying sizes, a circular ornament with a grid pattern, a triangular tree, a reindeer, and a shield-shaped ornament with a lion rampant. Small, six-pointed snowflake ornaments are scattered throughout. The overall aesthetic is clean and modern, with a festive holiday theme.

Radosnych Świąt
Bożego Narodzenia
spędzonych w gronie
najbliższych,
białego opłatka,
kolorowej choinki,
wielu sukcesów
w pracy zawodowej
i w życiu osobistym
oraz wszelkiej pomysłności
w nadchodzącym
Nowym Roku

życzą

Dariusz Dołomisiewicz
Przewodniczący Rady Miejskiej

Paweł Dec
Burmistrz Tarnobrogu

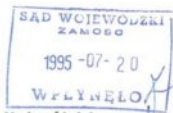
30 LAT

Trzy dekady temu zrodziła się idea, która miała na celu coś bardzo ważnego – ocalenie lokalnej pamięci, tradycji, kultury i historii ziemi tarnogrodzkiej. W dokumentach rejestrowych czytamy... My, niżej podpisani mieszkańcy Miasta i Gminy Tarnogród, na zebraniu w dniu 24 maja 1995 roku wyrażamy życzenie i potrzebę założenia TARNOGRODZKIEGO TOWARZYSTWA REGIONALNEGO: Stanisława Matłaszewska, Ryszard Właź, Antoni Gruszka, Marian Kasperek, Marzena Pacion, Władysław Dubaj, Grażyna Larwa, Kazimiera

zbiorowej tożsamości. Przez 30 lat dokumentowaliśmy, badaliśmy, upamiętnialiśmy. Przywracaliśmy pamięć o miejscach, ludziach, wydarzeniach. I przede wszystkim – przekazywaliśmy tę pamięć dalej, młodszym pokoleniom. Dzięki działalności Towarzystwa ocaliliśmy od zapomnienia wiele cennych historii, dokumentów, tradycji i zabytków. Wydarzenia, wystawy, publikacje, prelekcje, a także współpraca z instytucjami kultury i szkołami – to wszystko sprawia, że nasza mała ojczyzna żyje nie tylko we wspomnieniach, ale i w codziennym życiu kolejnych pokoleń.

Tarnogród, 1995.06.23.

Sąd Wojewódzki
Wydział Cywilny
w Zamościu

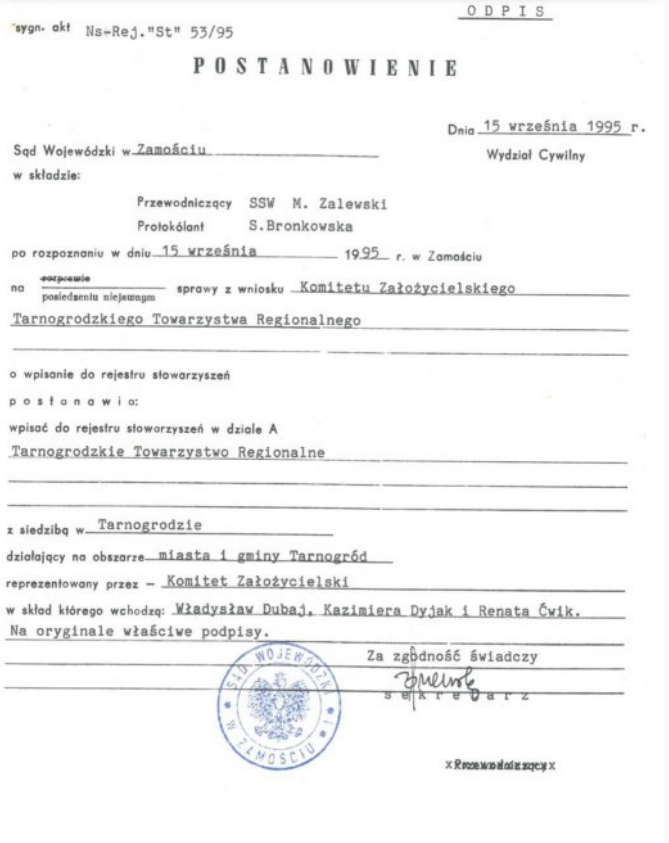
Wniosek o zarejestrowanie stowarzyszenia

- Komitet Założycielski Tarnogrodzkiego Towarzystwa Regionalnego z siedzibą 23-420 Tarnogród ul. Rynek 18 w budynku Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury w Tarnogrodzie tel. 24 wnosi o:
1. Dokonanie zarejestrowania stowarzyszenia o nazwie Tarnogrodzkie Towarzystwo Regionalne.
 2. Wpisanie do rejestru siedziby Tarnogrodzkiego Towarzystwa Regionalnego 23-420 Tarnogród, ul. Rynek 18
- W załączeniu przekazujemy następujące dokumenty:
1. Listę Komitetu Założycielskiego Tarnogrodzkiego Towarzystwa Regionalnego w Tarnogrodzie.
 2. Listę założycieli.
 3. Statut Tarnogrodzkiego Towarzystwa Regionalnego.
 4. Protokół z zebrania założycielskiego.

*Ręko
Klub*

Dyjak, Marian Mazurek, Czesław Ropa, Helena Zajac, Renata Ćwik, Janina Lembryk, Joanna Puchacz, Marian Gielicz, Marek Postrzech, Czesław Krasowski, Elżbieta Maśko, Bożena Śmieciuch, Karol Rosochacz, Teresa Szymanik, Krystyna Rozwadowska, Marian Kucharczuk, Albin Korniak, Czesław Gruca. I tak jesteśmy 30 lat.

Dziś z dumą możemy powiedzieć, że ta idea nie tylko przetrwała, ale rozkwitła dzięki wysiłkowi, pasji i oddaniu wielu niezwykłych ludzi. Tarnogrodzkie Towarzystwo Regionalne to nie tylko organizacja. To wspólnota – tych, którzy kochają swoją małą ojczyznę, którzy rozumieją wartość korzeni, historii rodzinnych i

Raz jeszcze przytaczamy fragment wstępu poświęconego wydaniu 100. numeru Kwartalnika Tarnogrodzkiego (KT, nr 100 rok XXVI 2025)

44. ROCZNICA WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO

gdzie odprawiona została msza święta w intencji ofiar stanu wojennego. Następnie delegacje udały się na cmentarz, by złożyć kwiaty i oddać hołd na grobie Józefa Gیزی.

14 grudnia w Tarnogrodzie odbyły się obchody 44. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Jak co roku, szczególne miejsce we wspomnieniach zajmuje postać Józefa Krzysztofa Gیزی – górnika pochodzącego z Tarnogrodu, który zginął podczas pacyfikacji Kopalni „Wujek” w Katowicach.

Uroczystości miały charakter refleksyjny i patriotyczny, a ich celem było oddanie hołdu ofiarom jednego z najtragiczniejszych okresów w powojennej historii naszego kraju. Obchody rozpoczęły się zbiórką pocztów sztandarowych przed Tarnogrodzkim Ośrodkiem Kultury. Stamtąd, przy dźwiękach Orkiestry Górniczej Lubelskiego Węgla „Bogdanka”, uczestnicy przeszli w uroczystym pochodzie do kościoła pw. Przemienienia Pańskiego,

o Stanie Wojennym i Józefie Krzysztofie Gizie. Laureaci otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe z rąk burmistrza Tarnobrodzkiego Pawła Deca i przewodniczącego „Solidarności” Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ Solidarność Ireneusza Pszczoły.

I miejsce - Kinga Wasiowska,
II miejsce – Izabela Dziura,
III miejsce – Adam Dudko.

Zwieńczeniem obchodów była część artystyczna w sali widowiskowej Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury. Program, przygotowany przez młodzież z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Różańcu, skłaniał do refleksji nad znaczeniem wolności i odpowiedzialności za jej przyszłość. Akademię wyreżyserowała Bogusława Lis we wsparciu Anny Bryły, Janusza Włazia, Tomasza Mazurka, Dominiki Abramek i Barbary Pszczoły.

Po zakończeniu akademii wręczono okolicznościowe medale oraz rozstrzygnięto IX edycję Konkursu Wiedzy

11 listopada

**GMINNE OBCHODY
NARODOWEGO
ŚWIĘTA
ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI**

Po nabożeństwie uczestnicy przeszli pod Pomnik Pamięci Wysiedlonych, gdzie nastąpiło uroczyste wciągnięcie flagi narodowej na maszt oraz wspólne odśpiewanie hymnu państwowego. Delegacje złożyły również wiązanki kwiatów, oddając hołd tym, którzy walczyli o wolność Polski.

Kolejny punkt uroczystości miał miejsce w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury, gdzie najmłodszy mieszkańcy Tarnogrodu zaprezentowali krótki program artystyczny pod hasłem „Przedszkolaki dla Niepodległej”. Dzieci z grup „Motylki” i „Biedroneczki” z Przedszkola Miejskiego dodały do obchodów radosny

11 listopada w Tarnogrodzie odbyły się uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości.

W tym wyjątkowym dniu mieszkańcy miasta, przedstawiciele władz samorządowych, radni, delegacje placówek oświatowych, instytucji gminnych oraz organizacji społecznych spotkali się, by wspólnie uczcić 107. rocznicę odzyskania przez

i wzruszający akcent.

Na zakończenie uroczystości odbyła się promocja książki dr Doroty Skakuj pt. „Akcja „Werwolf” w 1943 roku w Tarnogrodzie i okolicznych miejscowościach”, wydanej staraniem Tarnogrodzkiego Towarzystwa Regionalnego. Publikacja ta mogła się ukazać dzięki wsparciu finansowemu Województwa Lubelskiego, Powiatu Biłgorajskiego oraz Burmistrza Tarnogrodu.

Polskę niepodległości.

Uroczystości rozpoczęły się od zbiórki pocztów sztandarowych i uczestników wydarzenia na placu przed Tarnogrodzkim Ośrodkiem Kultury. Następnie, w asyście Tarnogrodzkiej Orkiestry Dętej, zebrani przemarszerowali do kościoła parafialnego, gdzie odprawiona została msza święta w intencji Ojczyzny.

Obchody 11 listopada są nie tylko wyrazem pamięci i patriotyzmu, ale także symbolem jedności naszej

lokalnej społeczności, która co roku wspólnie oddaje hołd bohaterom walczącym o wolną Polskę.

Promocja książki dr Doroty Skakuj

W ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości w Tarnogrodzie odbyła się uroczysta promocja publikacji dr Doroty Skakuj pt. „Akcja „Werwolf” w 1943 roku w Tarnogrodzie i okolicznych miejscowościach”, wydanej staraniem Tarnogrodzkiego Towarzystwa Regionalnego.

Publikacja dr Doroty Skakuj jest dziełem szczególnym –

zarówno ze względu na poruszaną tematykę, jak i głębię badań. Autorka z wyjątkową wrażliwością i historyczną rzetelnością przywołuje dramatyczne wydarzenia, które rozegrały się na ziemi tarnogrodzkiej w czasie II wojny światowej. To ważny wkład w zachowanie i popularyzację lokalnego dziedzictwa historycznego, które nie może ulec zapomnieniu. Publikacja pełni również istotną rolę edukacyjną – pozwala młodszym pokoleniom poznać

trudną historię swojej Małej Ojczyzny i zrozumieć, jak wielkimi wartościami są wolność, solidarność i wierność wspólnym ideałom.

Podczas wydarzenia dr Dorota Skakuj wygłosiła prelekcję, w której przybliżyła rys historyczny wydarzeń opisywanych w publikacji. Każdy z obecnych mógł otrzymać egzemplarz książki wraz z autografem autorki.

Wydanie publikacji było możliwe dzięki wsparciu finansowemu Województwa Lubelskiego, Powiatu Biłgorajskiego oraz Burmistrza Tarnogrodu – za co organizatorzy i autorzy składają serdeczne podziękowania.

Tarnogrodzka Kapela Ludowa została założona w 1976 roku, gra i śpiewa przede wszystkim utwory regionalne, zebrane od najstarszych mieszkańców okolic Tarnobrodu i zapisane przez członków grupy.

TARNOGRODZKA KAPELA LUDOWA AD 2025

Kapela otrzymała liczne laury i wyróżnienia, m. in. Nagrodę na Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu, Międzynarodowym Przeglądzie Dorobku Kulturalnego w Pырzycach, Festiwalu Folkloru i Sztuki Ludowej w Płocku, Konfrontacjach

Zespół ma na koncie udział w widowiskach obrzędowych, ubarwia swoimi występami dożynki gminne i powiatowe. Grupa tradycyjnie rozpoczyna swoim koncertem sejmiki tarnogrodzkie. Kapela promuje nie tylko muzykę regionu, ale także strój tarnogrodzki. Założycielką prowadzącą grupę do 2023 roku była Helena Zając.

Kapela na 42. Ogólnopolskim Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej w Tarnobrodzie

Artystycznych Wsi Polskiej w Krynicy i Mielnie.

W 2025 roku, z inicjatywy dyrektora Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury Renaty Ćwik nastąpiła reaktywacja Tarnogrodzkiej Kapeli Ludowej, której prowadzenie rozpoczął Grzegorz Szejniller.

W jej działalność zaangażowali się mieszkańcy Tarnobrodu i okolicznych miejscowości. Przesłanie, jakie niesie ze

utwór „Ko ko gda gda” Tarnogrodzka Kapela Ludowa wróciła na scenę w nowym składzie, pełnym energii, zapału i muzycznej pasji.

Śpiew:

1. Głos: Katarzyna Rębacz, Katarzyna Stelmach, Mariola Trusz, Ewa Larwa, Anna Bryła;

2. Głos: Anna Kurzydło, Agnieszka Sztajn Miller, Joanna Magoch;

Głos męski: Kamil Stelmach, Grzegorz Magoch;

Saksofon sopranowy, flet drewniany + śpiew: Grzegorz Sztajn Miller;

Akordeon+śpiew: Tomasz Sikora;

Kontrabas: Adam Bil;

Bęben: Adam Komosa.

sobą „ludowe muzykowanie”, pozostaje wciąż niezmiennie...

Kultywowanie miejscowych tradycji ludowych i jej przekazanie mieszkańcom naszego regionu.

Podczas 42. Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej, prezentując na otwarciu sejmiku

Kapela na 42. Ogólnopolskim Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej w Tarnogrodzie

W dniach 6-7 listopada 2025 r. Tarnogrodzka Kapela Ludowa wraz z Burmistrzem Tarnogrodu Pawłem Decem oraz Dyrektorem Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury Renatą Ćwik uczestniczyła w ogólnopolskiej konferencji muzycznej „Tradycje i współczesność różnych stron” w Celejowie.

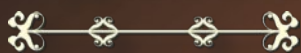
Konferencja dotyczyła dziedzictwa kulturowego z zakresu muzyki ludowej poszczególnych regionów wraz z prezentacjami muzycznymi.

Tarnogrodzka Kapela Ludowa na ogólnopolskiej konferencji muzycznej w Celejowie

W KRĘGU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

-cykl warsztatów, spotkań
oraz wyjazd studyjny

Spycimierz – Uniejów -wyjazd studyjny

Grupa mieszkańców naszej gminy – przedstawiciele kół gospodyń, stowarzyszeń, OSP, sołtysi oraz władze Tarnobrodu – miała okazję odwiedzić Spycimierz i Uniejów podczas wizyty studyjnej zorganizowanej w dniach 14–16 listopada 2025 r.

Wyjazd odbył się w ramach projektu Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury „W kręgu dziedzictwa kulturowego”, dofinansowanego przez Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi.

Celem tej wizyty było poznanie bogatego dziedzictwa

regionu łódzkiego, przekonanie się, jak tradycja i lokalne zasoby mogą wspierać rozwój społeczności oraz zgłębienie wiedzy o turystyce kulturowej i ekologicznej. Nasza trasa rozpoczęła się od Uniejowa – pierwszego w Polsce uzdrowiska termalnego. Zwiedziliśmy Termy Uniejów, przykład wykorzystania wód geotermalnych dla zdrowia, rekreacji i energii.

Następnie odwiedziliśmy Spycimierz – miejsce wyjątkowej tradycji układania dywanów kwiatowych na Boże Ciało, wpisanej na Listę UNESCO. Na miejscu powitali nas przedstawiciele lokalnej społeczności: Maria Pełka, Magdalena Karniszewska – sołtyska, Elżbieta Marciniak, Mateusz Karniszewski, radna Rady Miejskiej w Uniejowie Jolanta Iłska oraz Tomasz Wójcik – Przewodniczący Rady Miejskiej w Uniejowie.

W Centrum Tradycji Dywanów Kwiatowych zobaczyliśmy multimedialną wystawę, filmy i zdjęcia, a także wysłuchaliśmy opowieści mieszkańców o tym pięknym zwyczaju, który łączy pokolenia i buduje lokalną wspólnotę.

Po powrocie do Uniejowa czekała na nas tężnia solankowa, wystawa poświęcona sportowcom związanym z miejscowością oraz wizyta w XIV-wiecznym zamku arcybiskupów gnieźnieńskich. Spacer po parku, bulwarach nad Wartą i wizyta w Bazylice Mniejszej

pozwołyły nam poczuć wyjątkowy klimat tego miejsca. Dzień zakończyliśmy wizytą w regionalnym Browarze.

Ostatniego dnia uczestniczyliśmy we mszy świętej w Spycimierzu, współtworząc jej oprawę. Podczas mszy św. ks. proboszcz Dariusz Ziemniak uroczysto przywitał naszą całą grupę, jak również zaprosił serdecznie wszystkich mieszkańców Gminy Tarnogród do odwiedzenia Spycimierza. Po wspólnym zdjęciu ruszyliśmy w drogę powrotną do Tarnobrogu – bogatsi o nowe doświadczenia i inspiracje.

Składamy serdeczne podziękowania wódcarzom Uniejowa: Burmistrzowi Józefowi Kaczmarkowi, Zastępcy Burmistrza Mirosławowi Madajskiemu oraz Przewodniczącemu Rady Miejskiej Tomaszowi Wójcikowi.

Dziękujemy za ciepłe przyjęcie, życzliwość i czas poświęcony naszej grupie. To dla nas ogromna wartość, że mogliśmy poznać Waszą lokalną tradycję właśnie u źródła.

Szczególne podziękowania kierujemy również do Tomasza Wójcika za piękną opowieść o historii miasta i miejscowych zwyczajach. To był czas, który na długo zostanie w naszej pamięci.

Trzy dni w Spycimierzu i Uniejowie były dla nas prawdziwą lekcją kultury, historii, ekologii i wspólnoty. Dziękujemy wszystkim uczestnikom za zaangażowanie i wspaniałą atmosferę!

Warsztaty z gwary „Jak godoli nasi dziadowie” -Zofia Kozłowska

18. 11. 2025 r. w Tarnobrodzkim Ośrodku Kultury odbyły się wyjątkowe warsztaty poświęcone gwarze regionalnej pod hasłem „Jak godoli nasi dziadowie”, prowadzone przez Zofię Kozłowską – kierownika i reżysera Międzypokoleniowego Zespołu Teatralnego „Zawsze

zachowanie lokalnych tradycji, przybliżyła uczestnikom warsztatów specyfikę kulturową i językową powiatu łukowskiego, z którego pochodzi. Wyjaśniła, jak różni się tamtejsza gwara od charakterystycznych odmian języka ludowego spotykanych w innych częściach Lubelszczyzny. Młodzież mogła nie tylko posłuchać o tych różnicach, lecz także aktywnie je przetestować. Prowadząca prezentowała wybrane wyrazy i zwroty w gwarze, a uczestnicy próbowali samodzielnie je wypowiedzieć, ucząc się ich brzmienia i znaczenia.

Warsztaty miały również charakter muzyczny –

Razem” działającego od 2008 roku z inicjatywy Koła Gospodyń Wiejskich „Polne Kwiaty” oraz młodzieżowej grupy teatralnej „Talia”.

Pani Zofia, znana w regionie z zaangażowania w

prowadząca zaprosiła młodzież do wspólnego śpiewu w gwarze. Uczestnicy otrzymali teksty i próbowali podążać za melodią ludowych pieśni, co okazało się jednocześnie zabawą, jak i wyzwaniem językowym. Nie zabrakło także gier i zabaw związanych z muzyką tradycyjną.

Warsztaty „Jak godoli nasi dziadowie” okazały się poruszającą i pełną humoru lekcją historii i tradycji. Młodzież mogła nie tylko usłyszeć o gwarze, ale przede wszystkim jej doświadczyć – poprzez słowo, muzykę i angażującą zabawę.

Wydarzenie zorganizowano w ramach cyklu "W kręgu dziedzictwa kulturowego", dzięki wsparciu Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi.

Warsztaty „Pajaki ludowe jako element wystroju izby” - Urszula Panasiuk

„Pajaki ludowe jako element wystroju izby” to kolejne warsztaty w ramach cyklu „W kręgu dziedzictwa

kułturowego”, realizowanego dzięki wsparciu Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Urszula Panasiuk, artystka ludowa pochodząca ze wsi Małoziemce, wprowadziła młodzież z Tarnobrodzkiego i Różańca w świat tradycyjnych pajaków ludowych. Głównym celem było promowanie dziedzictwa i tradycji ludowej wśród młodzieży oraz rozwijanie umiejętności związanych z twórczością rękodzielniczą.

Urszula Panasiuk, na co dzień mieszkająca i tworząca we Włodawie, sztuki pajęczarskiej nauczyła się samodzielnie, korzystając z zasobów internetowych, publikacji oraz własnych eksperymentów. W swoich pracach wykorzystuje klasyczne materiały, takie jak słoma i bibuła, tworząc najchętniej formy żyrandolowe i

krystaliczne. Od 2020 roku wykonała blisko 50 pajaków, a tradycję tę promuje także podczas licznych warsztatów. Podczas spotkania młodzież z Tarnobrodzkiego i Różańca miała okazję poznać tajniki tej niełatwej, ale niezwykle satysfakcjonującej sztuki. Własnoręczne tworzenie pajaków okazało się pracochłonne, lecz przyniosło piękne

efekty – powstało około 20 różnokolorowych, misternie wykonanych konstrukcji. Do 15 grudnia można je było podziwiać w Tarnobrodzkim Ośrodku Kultury, po czym trafiły do autorów, by zdobić ich domy na święta, zgodnie z dawną ludową tradycją.

Wydarzenie zorganizowano w ramach cyklu "W kręgu dziedzictwa kulturowego", dzięki wsparciu Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi.

„Ludowy warsztat drukarski” - Grzegorz Ciećka

Za nami wyjątkowe warsztaty „Ludowy warsztat drukarski” zorganizowane w ramach cyklu "W kręgu dziedzictwa kulturowego". Artysta ludowy Grzegorz Ciećka przeniósł uczestników w świat tradycyjnego drzeworytnictwa, a Tarnobrodzki Ośrodek Kultury po raz kolejny na chwilę przeobraził się w małą artystyczną manufakturę. Warsztaty były okazją, by młodzież zapoznała się z dawną metodą odbijania drzeworytów na papierze. Każdy miał możliwość własnoręcznie odbić wzór z matryc przygotowanych przez prowadzącego. Były to wierne kopie oryginalnych płazowskich drzeworytów przedstawiających wizerunki świętych: Mikołaja oraz Antoniego - motywów charakterystycznych dla sztuki ludowej regionu. Najbardziej twórczą częścią zajęć okazało się ręczne kolorowanie gotowych odbitek,

a jego publikacja Drzeworyt Płazowski dziedzictwem narodowym Polski z 2021 roku przyczyniła się do wpisania tej techniki do Krajowego rejestru dobrych praktyk w ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Jest również jednym z trzech depozytariuszy tej unikalnej tradycji. Warsztaty stały się nie tylko lekcją historii i tradycji, lecz także spotkaniem z żywym dziedzictwem regionu. Uczestnicy mogli poczuć, jak wyglądała praca dawnych twórców ludowych, a jednocześnie stworzyć coś własnego - oryginalną i niepowtarzalną wizję drzeworytu w kolorze.

Warsztaty zostały przeprowadzone dzięki wsparciu finansowemu Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi.

Spektakl „Pamiętna Wigilia” w wykonaniu Zespołu CZEREMCHA z Gromady

Wykład „Tradycje bożonarodzeniowe w drodze na listę UNESCO” -prof. Katarzyna Smyk

dokładnie tak, jak robiono to dawniej. Dzięki temu powstawały wielobarwne prace nawiązujące do tradycyjnych, ręcznie zdobionych wizerunków, które przed laty sprzedawane były na lokalnych targach, a następnie trafiały pod wiejskie strzechy.

Zajęcia poprowadził Grzegorz Ciećka – drzeworytnik i regionalista z powiatu lubaczowskiego, stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na 2025 rok. Od około 10 lat bada tradycję drzeworytu płazowskiego,

10 XII 2025 w ramach realizacji projektu W KRĘGU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnogrodzie, młodzież z Zespołu Szkół Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Różańcu oraz uczniowie Szkoły Podstawowej im. Marii Cure-Skłodowskiej w Tarnogrodzie uczestniczyli jako widzowie w obrzędzie tradycyjnej Wigilii. Przygotowania do świątecznej kolacji, wystrój całej izby oraz wigilijne zwyczaje zaprezentował publiczności Zespół Obrzędowy „CZEREMCHA” z Gromady w spektaklu „Pamiętna Wigilia”.

Zgromadzona młodzież wraz z opiekunami mogła „na żywo” zobaczyć, jak wyglądają przygotowania do uroczystej kolacji, poznać tradycyjne obrzędy, usłyszeć zapomniane kolędy i spróbować tradycyjnych wigilijnych potraw, którymi panie z zespołu Czeremcha bardzo chętnie częstowały wszystkich zebranych.

Po spektaklu odbył się wykład prof. Katarzyny Smyk „Tradycje bożonarodzeniowe w drodze na listę UNESCO”. Zebrana młodzież mogła usłyszeć o zapomnianych

wpisanie Wigilii Bożego Narodzenia na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO jako źródła przekazywanej wiedzy, tradycji i naszych wartości.

wsparcia udzielił

NIK i DW

NARODOWY INSTYTUT KULTURY I DZIEDZICTWA WSI

już zwyczajach bożonarodzeniowych, o historii związanej z wyborem daty świąt Bożego Narodzenia i tradycyjnych, wigilijnych wróżbach. Jedną z informacji, którą na pewno warto zapamiętać, jest fakt, iż tego roku trzy państwa – Polska, Litwa i Ukraina wystąpiły wspólnie o

IX edycja Seminarium Spycimierskiego

W dniach 20–22 listopada 2025 r. w Uniejowie i Spycimierzu odbyło się IX Seminarium Spycimierskie, jedno z najważniejszych w Polsce cyklicznych wydarzeń poświęconych ochronie i promocji niematerialnego dziedzictwa kulturowego. W tym wyjątkowym miejscu spotykali się przedstawiciele lokalnych wspólnot, instytucji kultury i organizacji pozarządowych, by rozmawiać o przyszłości tradycji, dzielić się doświadczeniami i tworzyć wspólne strategie działań.

W seminarium udział wzięli Tomasz Legieć, zastępca burmistrza Tarnobrogu, oraz Renata Cwik, dyrektorka Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury, którzy przedstawili imponujący dorobek sejmików wiejskich teatrów zgłoszonych przez Polskę do Rejestru Dobrych Praktyk UNESCO. Ich wystąpienie nadało inauguracji charakter ważnego ogólnopolskiego komunikatu: tradycje żyją, rozwijają się i są gotowe do wejścia na kolejny, międzynarodowy poziom ochrony. Naszej delegacji towarzyszył również przewodniczący Rady Miejskiej Dariusz Dołomisiewicz.

To nie były wykłady, ale intensywna praca oparta na rozmowie, konfrontowaniu perspektyw i wspólnym poszukiwaniu rozwiązań.

Nazajutrz uczestnicy przenieśli się do Spycimierza, gdzie w Centrum „Spycimierskie Boże Ciało” odbyło się III Ogólnopolskie Spotkanie Centrów

i Organizacji Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Witali ich ks. Dariusz Ziemiak oraz sołtys Magdalena Karniszewska, podkreślając, że to miejsce stało się przestrzenią rzeczywistą, krajowej współpracy. Sesję otworzył dr Jędrzej Kałużny, pokazując, jak instytucja zlokalizowana w niewielkiej wsi stała się ważnym ośrodkiem debat o dziedzictwie. Z kolei Andrzej Szoszkiewicz opowiedział o licznych inicjatywach spycimierskiej placówki, które jednoczą, promują i integrują środowisko związane z niematerialnym dziedzictwem w Polsce. Po części wprowadzającej odbył się panel poświęcony

strojom tradycyjnym, prowadzony przez Łucję Samorajczyk — przewodniczkę i znawczynię Kurpi Zielonych. Jej żywe, obrazowe wprowadzenie pokazało, jak wiele treści, symboli i historii kryje się w każdym elemencie ubioru. Podczas panelu zaprezentowano stroje z Biskupizny, Kurpi Zielonych, Tarnobrogu, a także stroje bartnika i strzelca kurpiowskiego. Sala wypełniła się barwami różnych regionów, a rozmowa toczyła się nie tylko wokół estetyki, lecz przede wszystkim znaczeń, jakie strój niesie dla wspólnoty i jej ciągłości.

Po panelu przyszedł czas na sesję dobrych praktyk — różnorodną, bogatą, ale spójną dzięki temu, że wszystkie prezentacje opierały się na realnym doświadczeniu i dbałości o tradycję. Tomasz Legieć, zastępca burmistrza Tarnobrogu, o sejmikach wiejskich zespołach teatralnych; Michał Szymański, Bractwo Rycerskie Ziemi Sieradzkiej, o tradycjach piwowarskich w Sieradzu; Emilia Pstrągowska z Muzeum Wsi Kieleckiej i Beata Syzdół z „Świętokrzyskich Tkaczek”, o tradycjach tkackich Bodzentyna.

Każda prezentacja pokazywała inny rodzaj pracy: naukową diagnozę, badania terenowe, rekonstrukcję praktyk, inicjatywy społecznościowe czy ochronę rzemiosła. Razem tworzyły mapę tego, jak różnorodnie i twórczo można dziś pracować z dziedzictwem.

IX Seminarium Spycimierskie okazało się wydarzeniem wyjątkowo bogatym:

merytorycznym, różnorodnym i pełnym inspiracji. W ciągu trzech dni odbyły się poważne, rzeczowe rozmowy, intensywne warsztaty, prezentacje oparte na wiedzy i doświadczeniu, a także spotkania depozytariuszy, które stworzyły przestrzeń autentycznej wymiany.

To właśnie ta różnorodność — od naukowej debaty po praktyczne warsztaty i partnerskie rozmowy przy stołach — nadała seminarium wyjątkową siłę. Widać wyraźnie, że tradycja ma swoją przyszłość tam, gdzie spotykają się ludzie, którzy potrafią wspólnie pracować, słuchać i wzajemnie się inspirować. Tutaj dokładnie tak było.

WIEJSKIE TEATRY W SWOJEJ STOLICY

Październik dla Tarnobrodu to zawsze intensywny czas bogaty w emocje i artystyczne uniesienia. **42. Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej** za nami. Emocje opadły, echo pieśni i muzyki ucichło. Powoli nadszedł czas podsumowań. Przez trzy dni Tarnogród – nazywany nie bez powodu stolicą teatrów wiejskich – ponownie stał się miejscem

Tarnogród) - obejrzała 10 widowisk zakwalifikowanych spośród 37 pokazanych na 5 międzywojewódzkich przeglądach sejmikowych.

To właśnie tu, w październikowym finale, spotkali się artyści-amatorzy, by wspólnie świętować dorobek całorocznej pracy, dzielić się doświadczeniami i emocjami, jakie niesie żywy i autentyczny teatr wiejski.

W komunikacie podsumującym Rada Artystyczna nadmienia: „Przede wszystkim odnotowania i silnego podkreślenia domaga się poziom artystyczny pokazanych widowisk. Podstawę stanowią znakomite scenariusze, zarówno w grupie spektakli dramatycznych, jak przedstawień obrzędowych, a także – to sejmikowy dorobek wielu dziesięcioleci – widowisk, w których zwyczaj czy obrzęd, zachowując swą istotę, staje się wyzwaniem do budowania własnej opowieści dramatycznej. Nazwać to można odważnym i skutecznym szukaniem nowych możliwości dramaturgicznych i scenicznych.”

Rozpoczęcie sejmiku

wyjątkowego spotkania ludzi, których łączy miłość do tradycji i teatru zakorzenionego w kulturze ludowej.

Rada Artystyczna w składzie:
prof. Piotr Dahlig - Uniwersytet Warszawski,
Magdalena Hierowska -

Zespół Folklorystyczno-Obrzędowy SOŁTYSKI z Pawłowa (pow. starachowicki, woj. świętokrzyskie) „Chrzcziny w Karczmie”

doktorantka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, prof. Katarzyna Smyk - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, prof. Bożena Suchocka - Akademia Teatralna w Warszawie, prof. Akademii Teatralnej Lech Śliwonik - Przewodniczący Rady oraz Renata Ćwik - sekretarz (TOK

Zespół Ludowy SONINA z Soniny (pow. łańcucki, woj. podkarpackie) „Sonińskie chrzcziny”

Dzięki wsparciu sponsorów przyznano 10 nagród o wartości 2 000 zł dla każdego występującego zespołu.

Nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- Teatr Ludowy TRADYCJA- Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Ludowej Gminy Alwernia z Okleśnej (pow. chrzanowski, woj. małopolskie) „Ostatnia spowiedź Jędrzeja Wowry”, kierownik zespołu Zbigniew Klatka
- Zespół Obrzędowy CHOJNE z Chojnego (pow. sieradzki, woj. łódzkie) „Wesele Sieradzkie”, kierownik zespołu - Agata Woźniak

Nagrody Marszałka Województwa Lubelskiego:

- Zespół ZORZA z Dereźni (pow. biłgorajski, woj. lubelskie) „Szykowanie do wesela”, kierownik zespołu - Małgorzata Maciocha
- Kurpiowski Zespół Folklorystyczny CARNIACY z Czarni (pow. ostrołęcki, woj. mazowieckie) „Wypyty”, kierownik zespołu

- Witold Kuczyński

• Zespół Pieśni i Tańca PRZEMYŚL z Przemysła (pow. przemyski, woj. podkarpackie) „Kolędnicy z przemyskiego”, kierownik zespołu - Piotr Jop

Nagrody Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi:

• Zespół Śpiewaczy BRZozOWIANKI z Brzozownicy Dużej (pow. radzyński, woj. lubelskie) „Pieczenie chliwa na wesele u Marcinów”, kierownik zespołu - Marianna Sójka

• Zespół Folklorystyczno-Obrzędowy SOŁTYSKI z Pawłowa (pow. starachowicki, woj. świętokrzyskie) „Chrzcziny w Karczmie”, kierownik zespołu - Agnieszka Banasik

Nagroda Centrum Spotkania Kultur w Lublinie:

• Zespół Ludowy SONINA z Soniny (pow. łańcucki, woj. podkarpackie)

„Sonińskie chrzcziny”,
kierownik
zespołu-
Barbara
Czechowicz

**WIECZÓR
FOLKLORU**
- wspólnotowe
muzykowanie
z sejmikowymi
kapelami

Finałowy Sejmik Teatrów Wsi Polskiej 2025 Rada Artystyczna uznała za znakomity – ponad połowa programu to oryginalne, świetnie pomyślane i wykonane widowiska. Odnosi się ta ocena zarówno do spektakli dramatycznych, jak i przedstawień obrzędowych, a także – to sejmikowy dorobek kilku dziesięcioleci – widowisk, w których zwyczaj czy obrzęd, zachowując swą istotę, staje się wyzwaniem do budowania własnej scenicznej opowieści.

Siłą teatru ludowego była i jest zespołowość – to gromada przedstawia ważne dla niej wydarzenia, sprawy, marzenia. Zawsze podkreślano, że bez klimatu wspólnoty nigdy by nie powstała ogromna część sejmikowych widowisk. I oto

w tym roku Rada Artystyczna mocno uwypukliła kwestię naprawdę rzadko podejmowaną w rozważaniach o ludowej scenie – poziom aktorstwa. To nie jest „granie” wymyślonych postaci dla osiągnięcia poklasku ani naśladowanie

Zakończenie 42. Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej

Nagroda Starosty Biłgorajskiego:

• Grupa Teatralna ANTONÓWKA (pow. nowosądecki, woj. małopolskie) „List do wojska”, kierownik zespołu - Bogusław Kyrz

Nagroda Burmistrza Tarnobrodu:

• Zespół Ludowy RADOJEWICZANIE z Radojewic (pow. inowrocławski, woj. kujawsko-pomorskie) „Wieś Kujawska - Wykopki”, kierownik zespołu - Ewa Kowalczyk

/TOK/

„gwiazdorskich” chwytów. To jest niezwykle aktorstwo, które najtrafniej nazwać można aktorstwem naturalnym – wyrastającym z wykreowanej wspólnotowej sytuacji. I jedna jeszcze wartość domagająca się odnotowania – coraz więcej młodych wykonawców na ludowej scenie. Sejmiki ostatnich lat dają prawo do oznajmienia: wiejski teatr jest znowu teatrem wielopokoleniowym, z silnym udziałem pokolenia młodego.

Za nami długa droga, ale warto i trzeba podążać dalej...

prof. Lech Śliwonik
Przewodniczący Rady Artystycznej

Chcę szukać dróg i sposobów do odkrycia polskiego oblicza Teatru....

Nie dojdziemy my – to inni po nas, my może dostrzeżemy, którądy droga.

Juliusz Osterwa

140 lat temu urodził się Juliusz Osterwa (1885 – 1947) – jeden z największych twórców naszego teatru, wybitny reżyser, znakomity aktor. W 1919 roku założył pierwszy polski teatr laboratoryjny Reduta, przy nim szkołę aktorską nazwaną Instytutem Reduty. Prawda i prostota, walka z szablonem, z pozorami arcyzmu, zespolenie ideału zawodowego z etycznym, duch wspólnoty - oto wartości fundamentalne dla Reduty.

42. Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej
Tarnogród, 10-12 października 2025

wybuch I wojny światowej. Jako poddany austriacki został deportowany do Samary. W 1916, wezwany przez Arnolda Szyfmana do Moskwy, był reżyserem tamtejszego Teatru Polskiego w Moskwie, następnie objął kierownictwo Teatru Polskiego w Kijowie. W 1918 powrócił do Warszawy, działał w teatrach Małym i Polskim.

W 1919 wraz z Mieczysławem Limanowskim założył pierwszy w Polsce teatr-laboratorium „Reduta”, początkowo przy Teatrze Rozmaitości, a od 1921 działający samodzielnie. „Redutą” kierował w Warszawie (1919–1924 i 1931–1939) oraz w Wilnie i Grodnie (1925–1929). Siedzibą zespołu stał się Teatr na Pohulance w Wilnie, z niego docierał z występami do wielu miast w Polsce. 1 kwietnia 1931 otworzył Instytut Reduty w Warszawie w podziemiach gmachu przy ul. Kopernika 36/40.

Wystąpił m.in. następujące pozycje z polskiej i światowej klasyki: Kordian, Sułkowski, Lilla Weneda, Uciekła mi przepióreczka, Księżę Niezłomny. Kierując Redutą, był dyrektorem Teatru Rozmaitości w Warszawie (1923–1925). Z jego inicjatywy w 1924 powrócono do tradycji Wojciecha Bogusławskiego i zmieniono nazwę z Rozmaitości na Teatr Narodowy[6]. Był również dyrektorem Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie (1932–1935).

We wrześniu 1939 stracił siedzibę Reduty, zburzoną podczas oblężenia Warszawy, oraz własne mieszkanie, przeniósł się do Krakowa, gdzie przetrwał cały okres okupacji niemieckiej. Współpracował tam z polityczno-wojskową katolicką organizacją podziemną Unia, udzielał lekcji wymowy w krakowskich seminariach duchownych.

Po II wojnie światowej współpracował z Teatrem Polskim w Warszawie i z Teatrem im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Był rektorem Państwowej Szkoły Dramatycznej w Krakowie. Po raz ostatni wystąpił w 1946 w Fantazym. Wystąpił w filmie z 1921 Za winy brata.

Mąż aktorki Wandy Osterwiny (ślub w 1912). Ojciec aktorki Elżbiety Osterwy. Jego drugą żoną była księżniczka Matylda Maria Sapieha z Siedlisk (córka Pawła Sapiehy i bratanica arcybiskupa krakowskiego, kardynała Adama Stefana Sapiehy). Miał z nią córkę Marię.

Został pochowany na Cmentarzu Salwatorskim w Krakowie

https://pl.wikipedia.org/wiki/Juliusz_Osterwa

Juliusz Osterwa, właśc. Julian Andrzej Maluszek (ur. 23 czerwca 1885 w Krakowie, zm. 10 maja 1947 w Warszawie) – polski aktor i reżyser teatralny, wolnomularz. Jeden z najwybitniejszych polskich aktorów i reżyserów teatralnych w historii.

Syn Franciszka Maluszka, woźnego w krakowskim magistracie, i Katarzyny z Wiśniowskich, akuszerki, według innych źródeł był synem księdza. Wcześniej osierocony i borykający się z biedą, nie ukończył gimnazjum św. Anny i we wrześniu 1904 pojawił się w Teatrze Ludowym (przy ul. Krowoderskiej 31) w Krakowie, gdzie debiutował 1 października 1904 rolą Jańcia (Jojne Firułkes). Za namową szkolnego kolegi Leona Schillera, którego rodzice pomagali Juliuszowi, od chwili debiutu przyjął pseudonim Juliusz Osterwa, pochodzący od nazwy szczytu Osterwa w słowackich Tatrach Wysokich. W 1905 został przyjęty przez Ludwika Solskiego do Teatru Miejskiego w Krakowie. Występował w kabarecie Zielony Balonik. Następnie wyjechał do Poznania, gdzie zyskał znaczną popularność i gdzie debiutował jako reżyser wystawiając Horsztyńskiego. Dzięki rodzinie Czartoryskich został wprowadzony w środowisko zamożnych ziemian, które umożliwiło mu wyjazdy zagraniczne.

W latach 1907–1909 występował w teatrze w Wilnie, następnie w Poznaniu, a od 1910 na scenach warszawskich: Teatru Letniego, Teatru Nowego, Teatru Polskiego i Teatru Narodowego (wówczas nazywanego Teatrem Rozmaitości), przeważnie w rolach lirycznych młokosów, amantów i wesółych uwodzicieli. Dużą sławę przyniosła mu rola Księcia Reichstadt w Orłątku. W 1914 grał po polsku w Pradze, miał tam również reżyserować, co jednak udaremnił

W numerze:

- DANUTA GUDEBSKA
NA WOLNOŚCI
- WITOLD KORNET
W ZASIĘGU
MAKOWEJ ŚMIERCI
- KRZYSZTOF CZUBARA
UCIECZKA

TZZ

TYGODNIK ZAMOJSKI

OD 14 DO 17 LISTOPADA TARNOGRÓD GOŚCIŁ UCZESTNIKÓW II SEJMIKU TEATRÓW WSI POLSKIEJ. NIEŁATWO JEST OCENIĆ TO WYDARZENIE WEDŁUG JASNO UPORZĄDKOWANYCH ZASAD. KŁOPOT W ICH ODNALEZIENIU SPRAWIA NIE TYLKO RÓZNORODNOŚĆ FORMALNA PRZEDSTAWIENI, LECZ TAKŻE CZASAMI SPRZECZNE IDEE, JAKIE WYGŁASZANE BYŁY ZE SCENY. GDY W „SWATACH” ZESPOŁU ZE SKOMIELNEJ BIAŁEJ SŁYSZYMY: „ŁOŻENIE SIĘ ŁATWO, INO ŁÓDZENIE TRUDNO” TO W „WIGILII” TEATRU Z BUKOWEJ (WOJ. ZAMOJSKIE) ODNAJDUJEMY RIPOSTĘ: „WCZESNE ŻENIENIE I RANNE WSTAWANIE NIKOMU JESZCZE NIE ZASZKODZIŁO”. A TERAZ WYOBRAŻMY SOBIE JAKIŚ DOM W TARNOGRODZIE, W KTÓRYM ŚWIADKOWIE TYCH SŁÓW POSŁUGUJĄ SIĘ W DWU RÓŻNYCH INTENCJACH TYMI LUDOWYMI MĄDROŚCIAMI... ALE W SPRAWACH MIŁOŚCI I ŻENIACZKI NIE ZNAJDIEMY NAJMADRZEJSZEGO WIĘC POZOSTAWMY JE ZAINTERESOWANYM. MY POPATRZYMY NA TARNOGRODZKĄ SCENĘ BEZ WYDUMANYCH INTENCJI.

W ciągu czterech dni w widowiskowej sali Gminnego Ośrodka Kultury obejrzelśmy 13 zespołów z całej Polski. Wyłoniono je na pięciu sejmikach międzywojewódzkich, gdzie specjalnie powołane komisje artystyczne obejrzały 56 zespołów z 34 województw. Goszczące w Tarnogrodzie teatry nie były więc pełną reprezentacją dorobku wsi polskiej w tej dziedzinie twórczości amatorów. Ale nie był to również przypadkowy wycinek tego obszaru kultury.

Ciekawe mogą być również inne dane. Są one odbiciem tego, co obecnie prezentuje się w amatorskim ruchu artystycznym na wsi. W programie II Sejmiku znalazło się 6 przedstawień obrzędowych i zbudowanych na kanwie tradycyjnych prac chłopskich, cztery przedstawienia dramatyczne, jedno poetyckie, kabaret i jeden teatr wizji i ruchu.

W kategorii teatrów obrzędowych najliczniej prezentowanych dyskusję o poziomie artystycznym uzależnić można od stopnia autentyzmu. Tam, gdzie prawdę artystyczną i życiową nie dzieliła żadna konwencja spektakl zbliżał się wręcz do ideału. Do najciekawszych pod tym względem zaliczyć można prezentację obrzędów i zwyczajów wigilijnych wykonywanych przez zespół folklorystyczny z Sitnika (woj. białkopodlaskie) i Zespół Obrzędowy z Bukowej (woj. zamojskie). Tu widzowie znajdowali się jakby poza intencjami uczestników i twórców scenicznych zdarzeń. Po prostu wyłącznym adresatem tego, co się mówiło i robiło był partner ze sceny: siostra, matka, sąsiad, kuma itp. Jako właściwy przykład można tu też przyjąć przesylny i smakowity w stylistyce pokaz dożynkowy pt. „Wieniecownicy” w wykonaniu Regionalnego Zespołu Obrzędowego z Futomy (woj. rzeszowski) i „Obrzędów We-

O POPRZEDNICH ARGUMENTACH I KRYTERIACH WARTOŚCI. Tu każde przedsięwzięcie sceniczne - obciążone było wiekową historią gatunków teatralnych. A „odbić się” od zwykłego naśladownictwa teatru zawodowego jest niezmiernie trudno. Więcej wobec tego widocznych było błędów i nieumiejętności reżyserów oraz aktorów.

Gdy godnym nie tylko pochwały ale i zdumienia może być tekst w przedstawieniu Sceny Wiejskiej ze Zmigródka (woj. wrocławskie) pt. „Barwy życia”.

W STRONĘ KORZENI

sejnych Ziemi Radomskiej” przygotowanych przez zespół folklorystyczny „Wieniawa” z Wieniawy (woj. radomskie). Choć fakt nieuwzględnienia widowni w tych przedstawieniach bardzo różnie się odbił na strukturze scenariusza i samego spektaklu. Bywały więc dłuższy, niewyraźna dykcja, błędy w zachowaniu się na scenie. Są to dość istotne uwagi, gdyż obrzęd przeniesiony na scenę staje się przedstawieniem teatralnym. Prawdziwy obrzęd bowiem nie zakłada widowni jako osobnej grupy odbiorców. Tu liczy się tylko uczestnik. Dlatego z tej części pokazów najwyższej należałoby ocenić przedstawienie „Wieczoru wigilijnego” zespołu z Sitnika, „Międlenie Inu” z Nawojowej” opracowany na scenie przez

Amatorski Zespół Teatralny z Nawojowej (woj. nowosądeckie) i „Gwiżdże noworoczne” — obrzęd kaszubski wykonany przez Amatorski Zespół Teatralny ze Strzelna (woj. gdańskie). Był w nich autentyzm zachowań bohaterów, piękny gwarowy język, naturalna lub prawie naturalna dramaturgia od wieków przypisana obrzędowi. Skupiało to przez cały czas uwagę publiczności mimo, że nikt jej nie zachęcał do tego specjalnymi chwytami teatralnymi.

W GRUPIE PRZEDSTAWIENI DRAMATYCZNYCH PODCZAS OCENY ZAPOMNIEĆ NALEŻY

to jego ułomnością było sprowadzenie większości sytuacji w okolice stołu, za którym aktorzy siadali lub stawali. Jakby usunąć ten defekt, byłby to spektakl o dużym tempie akcji i przepięknymi dynamicznymi i mądrymi dialogami autorstwa Antoniny Kuriaty — szefowej zespołu. Dzięki temu tekstowi wsłuchaliśmy się w problemy moralno - obyczajowe repatriantów z Wołynia. Przedstawienie to miało również kilka bardzo ciekawie zagranych sytuacji jak też interesujących ról. To zdecydowało o ostatecznym powodzeniu przedstawienia.

Od strony aktorskiej wyróżnić by należało spektakli oparty na tekście J. Abramowa pt. „Anioł na dworcu”. Amatorski Zespół Teatralny Podłopienia (woj. nowosądeckie) nie wystawiał całej sztuki lecz tylko fragment. „Kwartet dworcowy” — bo taki tytuł nosiło to przedstawienie — zaprezentowany został w klarownej, niezagadanej formie scenicznej, w umownie zarysowanej scenografii. Dzięki temu sytuacja bohatera — chłopca Józefa Rosłonia — walczącego o swoje z całą urzędową machiną stała się jak obrzędy bliska widowni. Pewnie nic w tym dziwnego. Współczesność daje wiele przykładów podobnych biurokratycznych sytuacji.

Chłopskie problemy były także kanwą scenariuszy pozostałych spektakli dramatycznych. Zespół Teatralny ze Skomielnej Białej (woj. nowosądeckie) wystawił komedię pt. „Swaty” opartą na własnych tekstach. Zaś zespół teatralny ze Skrzypkowa (woj. toruńskie) zaprezentował dramat obyczajowy A. Piotrowskiego pt. „Syn”. Dzisiaj sztuka ta stała się niemal symbolem dużego problemu społecznego jakim jest tzw. starzenie się wsi i niechęć młodych do przejmowania schedy po ojcach. Dlatego mimo małych i większych usterek przedstawienie to wywołało żywiołową reakcję publiczności. Niewątpliwie przyczyniła się do tego także świetna rola „Ojca”.

Tematy wiejskie były osnową spektaklu poetyckiego pt. „Spotkały się dwie Marysie” w wykonaniu Wiejskiego Teatru Poezji „Kalina” z Krzycka Wielkiego (woj. leszczyńskie) oraz spektaklu kabaretowego pt. „Żo-

na dla rolnika” w realizacji kabaretu wiejskiego „Piwniczka” z Mikołajewic (woj. sieradzkie). Pierwszy z nich wyróżnił się udanym tekstem, którego język tworzyły liczne przysłowia ludowe i przyspiewki. W umiejętności kompozycji obrazów wywołanych przez wspomnienia dwóch Maryś poznaliśmy fragment — pogodniejszy — rzeczywistości wiejskiej napędzanej nie tylko przemianami społecznymi, lecz także miłością dziewczyn i dumą chłopaków z posiadanego fachu. Kowal, garncarz, młynarz dziś tyle nie znaczą, co dawniej w swoim środowisku. Zawody te nie są też zbyt silnym atutem w ręku kawalera. Cóż, czas leci. Nostalgia i uśmiech złączyły dość mocno młodych i starych odbiorców tego przedstawienia.

Była to kolejna artystyczna wartość Sejmiku, dla której nie znajdziemy porównywalnego odniesienia. Chodziło o to, by myśleć i czuć podobnie jak ci na scenie. Dlatego reakcja widowni jest tak ważna.

Ale najbardziej wyodrębniającym się stylistycznie i ideowo z całego programu II Sejmiku w Tarnogrodzie był Teatr „Medium” z Korytowa (woj. bydgoskie). Zaprezentował on spektakl pt. „Dialektyka czyli walka z pieczęcią”. W poetyce teatru wizji i ruchu. Przesłanie zaprezentowanej sztuki zawiera się w dwóch symbolach człowieka dużego i małego, władcy i poddanego oraz w atrybucie pieczęci, która raz jest narzędziem w ręku kata a raz pomnikiem. Elektryczna muzyka wniosła te znaczenia i obrazy w przestwór metafor i uogólnień, które nie zachwyciły generalnie wiejskiego odbiorcy. A taki przeważnie zasiadał na sejmikowej widowni. Lecz twórcom spektaklu należą się słowa uznania za konsekwencję w poszukiwaniu własnego języka scenicznego. Komplement ten rodzi porównanie z ubiegłorocznym spektaklem tego zespołu przedstawionym w tej samej konwencji.

SEJMIKOWE POKAZY I DY-

SKUSJE SĄ JUŻ ZA NAMI. Za rok spotkamy się znowu w Tarnogrodzie, by przejrzeć się w lustrze ludowej mądrości. Aby dotknąć na chwilę sztuki rządzącej się zupełnie innymi prawami. Wcale nie gorszej od tej, jaką kreuje się na oficjalnych scenach zawodowych. Co jest w niej wartościowe i ważne można odczytać już z tej, z konieczności powierzchownej, relacji. Największą wartością tego zdarzenia jakie odbyło się w Tarnogrodzie jest to, że daje ono szansę chłopskim twórcom na objawienie tego, co ważne i żywe dla współczesnej wsi. Jak dotychczas, w kraju nie za wiele stworzono tego typu okazji. Jest to szansa nie tylko dla chłopca, ale również dla kultury narodowej. A, że są odbiorcy, o czym zaświadcza pękająca w szwach sala Gminnego Ośrodka Kultury w Tarnogrodzie, warto i należy wędrować tą drogą.

Czy nie jest to tylko chwila albo moda? — może ktoś zapytać.

Kto to wie? Ale na to pytanie może dokładnie odpowie długość wyciągniętego włókna z siana pod wigilijnym opłatkiem.

**WALDEMAR
KAŹMIERCZAK**

Fot. Archiwum

Zastukały międlice. Zastukały dziewczyny. „Międlenie lnu w Nawojowej” — widowisko obrzędowe w wykonaniu Amatorskiego Zespołu Teatralnego z Nawojowej (woj. nowosądeckie).

Onegdaje

Spotkania
z Tradycją

TEATR
IM. JULIUSZA
OSTERWY
W LUBLINIE

W niedzielę 14 grudnia 2025 roku wiejskie teatry obrzędowe miały swoje święto w stolicy województwa – dwa zespoły, które wystąpiły na 42. Ogólnopolskim Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej jesienią w Tarnogrodzie zostały zaproszone na scenę Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie.

Wystąpiły:

Zespół „Czeremcha” z Gromady (pow. biłgorajski, woj. lubelskie) ze spektaklem „Pamiętna Wigilia” oraz Zespół Pieśni i Tańca

pamięci zarówno zespołów występujących na wielkiej scenie, jak i delegacji w osobach Zastępcy Burmistrza Tarnogrodu Tomasa Legiecia, Przewodniczącego Rady Miejskiej oraz pracowników

Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury.

Publiczność – oprócz uczyty dla ducha – miała też ucztę dla podniebienia. Tarnogrodzka delegacja przygotowała stoisko z „tarnogrodzkim jądłem”, na które zaprosiła wszystkich uczestników po spektaklach. Tym przyjemniej było częstować się przysmakami z

„PRZEMYŚL” (pow. przemyski, woj. podkarpackie) – „Herody z przemyskiego”. Była to trzecia odsłona Onegdajów Osterwy czyli Spotkań z Tradycją Ludową. Tarnogrodzki Ośrodek Kultury był współorganizatorem wydarzenia. Ten dzień długo pozostanie w

naszego regionu.

To był wyjątkowy wieczór. Na lubelskiej scenie pokazane zostały po raz trzeci widowiska wyrosłe z obrzędów, obyczajów, ze wspólnotowego wiejskiego bytowania. Przedstawienia wiejskich teatrów to inscenizacje autentycznych obrzędów, dawnych zwyczajów, ginących prac domowych i gospodarskich. Są różnorodne, barwne, dynamiczne, ale też wysmakowane artystycznie. Zapraszamy za rok.

artyści i badacze, którzy przez teatr pokazują, jak możemy wspólnie dbać o niematerialne dziedzictwo. Goście mieli okazję poznać kulturę w regionalnych strojach oraz uczestniczyć w wykładach i dyskusjach, które pokazują, jak tradycje łączą pokolenia i kultury. W tym inspirującym spotkaniu udział wzięli Burmistrz Tarnobrodu Paweł Dec i Dyrektor TOK Renata Ćwik. Prelegentami konferencji byli m.in. członkowie Rady Artystycznej tarnobrodzkiej sejmików prof. Katarzyna Smyk i prof. Piotr Dahlig. Sejmiki wiejskich zespołów teatralnych i ogólnopolski ruch wiejskich amatorskich zespołów teatralnych zostały wpisane do Krajowego rejestru dobrych praktyk w ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

Spotkanie pokazało, że dawne obrzędy wciąż mają moc i znaczenie dla współczesnych społeczności.

27 listopada br. w Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim odbyła się konferencja „Teatr obrzędowy. Dziedzictwo wyobrażone”. Wydarzenie zorganizowano we współpracy z lokalnymi instytucjami kultury, a honorowy patronat objęły Narodowy Instytut Dziedzictwa oraz Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi. Konferencja zgromadziła twórców ludowych, animatorów kultury, badaczy i artystów. To osoby, dla których teatr i obrzęd są nie tylko formą artystycznej ekspresji, ale przede wszystkim sposobem zachowania i przekazywania tradycji kolejnym pokoleniom. Konferencja była okazją do rozmów o roli teatru obrzędowego w zachowaniu i przekazywaniu tradycji, zwyczajów oraz wartości lokalnych społeczności. Spotkali się na niej twórcy ludowi, animatorzy kultury,

Paweł Dec, Renata Ćwik, Katarzyna Smyk i Piotr Dahlig

XII Festiwal Wiejskich Teatrów

z Soniny
• „Wypyty“
Kurpiowskiego Zespołu
Folklorystycznego
CARNIACY z Czarni

Wydarzeniu towarzyszyła
degustacja tradycyjnego tarnogrodzkiego
jadła oraz kurpiowskich przysmaków.

28 i 29 listopada 2025 r. odbył się w Warszawie XII Festiwal Wiejskich Teatrów ZWYKI. Była to kolejna okazja do spotkania miłośników widowisk czerpiących z kultury i obrzędów ludowych. Nie zabrakło tam także przedstawicieli Tarnogrodu, stolicy teatrów wiejskich: burmistrza Pawła Deca, zastępcy Tomasza Legiecia, przewodniczącego Rady Miejskiej Dariusza Dołomisiewicza i dyrektora Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury Renaty Ćwik.

Tradycyjnie w ramach festiwalu zaprezentowały się zespoły wyłonione podczas Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej, który tej jesieni odbył się w Tarnogrodzie już po raz 42.

Na scenie Teatru Polskiego im. Arnolda Szyfmana mieszkańcy stolicy zobaczyli cztery spektakle:

- „Kolędnicy z Przemyskiego“ Zespołu Pieśni i Tańca PRZEMYŚL z Przemysła
- „Ostatnia spowiedź Jędrzeja Wowry“ Teatru Ludowego TRADYCJA z Okleśnej
- „Sonińskie chrzciny“ Zespołu Ludowego SONINA

Teatr Tarnogradzkiego Ośrodka Kultury

Aleksander Fredro

KALOSZE

publiczność świetnie bawiła się przy pełnej humoru historii o zamianie kaloszy, która doprowadziła do serii zabawnych nieporozumień.

Wystąpili: Ryszard Kowal, Magdalena Grabińska-Serek, Janusz Skubisz, Anna Kaczor, Zenon Krasowski, Dobrosław Syty, Zbigniew Kordulasiński oraz Irena Postrzech. Spektakl wyreżyserowała Helena Zając, a scenografię przygotował Władysław Dubaj. Ze swoim zespołem przybyli również Dyrektor Tarnogradzkiego Ośrodka Kultury Renta Ćwik i reżyser sztuki Helena Zając.

Podziękowania aktorom złożyli Małgorzata Szczepańska Przewodnicząca Rady Miasta i Gminy Opatów, Konrad Łęcki Dyrektor Opatowskiego Ośrodka Kultury w Opatowie i przedstawiciele Amatorskiego Teatru Dramatycznego działającego przy OOK Opatów.

22 listopada w Opatowskim Ośrodku Kultury aktorzy z Tarnogrodu zaprezentowali spektakl „Kalosze” Jana Aleksandra Fredry. Wydarzenie zgromadziło wielu widzów,

Osobą, której zawdzięczamy wizytę gości z Tarnogrodu, jest Jan Zdziarski, współpracujący z Tarnogradzkim Ośrodkiem Kultury i prowadzący Amatorski Teatr Dramatyczny w OOK.

Relacja i zdjęcia: Agnieszka Kawalec

Kolejny raz blues zawitał do Tarnobrodu. Zegrali „Michał Kielak & The Mystery Train” oraz „Buba Zet”. Mogliśmy zobaczyć świetny koncert przy wypełnionej po brzegi sali widowiskowej Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury.

MICHAŁ KIELAK to najbardziej rozchwytywany polski harmonijkarz, w 2024 roku postanowił zebrać grupę przyjaciół i ruszyć z nimi w trasę. Zaczęli od nagrania płyty pt. „Keys in my pocket”. I to właśnie z tym materiałem zaprezentowali się na scenie w Tarnobrodzie. W muzyce zespołu nietrudno się doszukać bluesa, rocka i muzyki spod szyldu „americana”, ale są też ballady i spora dawka żywiołowego rock’n’rolla.

Michał Kielak, laureat prestiżowej nagrody „Fryderyk”, to postać, która od lat przyciąga uwagę w polskim świecie muzycznym. Wielokrotnie nagradzany, uznawany za najwybitniejszego harmonijkarza w kraju, po wydaniu swojej trzeciej płyty studyjnej zbudował zespół, z którym eksploruje dźwięki z pogranicza

BLUES 3 NA WSCHODZIE W TARNOBRODZIE

MICHAŁ KIELAK
AND THE
MYSTERY TRAIN

BUBA ZET

który porusza serca fanów.

Krzysztof Głuch to legenda klawiszy, artysta o wyjątkowym talencie i innowacyjnym podejściu, który od lat zachwyca swoim wyczuciem instrumentu i kompozycyjną maestrią.

Paweł Mikosz, uznawany za jednego

z najlepszych basistów w Polsce, zaskakuje słuchaczy swoimi umiejętnościami, pozostawiając niezatarte wrażenie za każdym razem, gdy występuje na scenie.

Max Ziobro, czołowy polski perkusista, współpracujący z największymi artystami, wyróżnia się głębokim wyczuciem rytmu i precyzją, która nadaje brzmieniu zespołu niezwykłą energię.

americana, bluesa, rocka i roots.

Zespół „The Mystery Train” to wyjątkowa formacja, w skład której wchodzi prawdziwe gwiazdy polskiej sceny muzycznej. Razem tworzą niezapomniane koncerty, które są emocjonalną podróżą, wypełnioną pasją i kunsztem.

Amiya, obecnie najlepsza polska wokalistka bluesowa, hipnotyzuje słuchaczy swoim aksamitnym głosem oraz kolorową osobowością, która przyciąga jak magnes.

Jakub Andrzejewski, nazywany polskim Johnem Mayerem, zachwyca nie tylko talentem do gry na gitarze, ale także niezwykle emocjonalnym, ciepłym głosem,

BUBA ZET

Zespół założony w 1991 roku przez grupę przyjaciół z Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury. Stare wzmacniacze Vermona i gitary Jolana wystarczały, by wspólnie zacząć muzykować. Blues

i rock to style, który zafascynowały członków zespołu, a którym to gatunkom muzycznym starają się być wierni do dziś.

Sławek Małysza „Jożyk” – na gitarze, Adam Bil „Bigos” – na basie, Grzegorz Szejn Miller „Felek” – z gitarą i wokalem oraz Adam Komosa „Komoska” na perkusji.

Zespół swoje pierwsze kroki stawił na scenie letniej Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury podczas zorganizowanego w 1995 roku Przeglądu Zespołów Rockowych.

W roku 1995 Buba Zet wystąpił na koncercie kapel rockowych podczas Dni Biłgoraja, zdobywając nagrodę dla najlepszego perkusisty i gitarzysty.

Buba Zet po roku 1996 zawiesił

swoją działalność, do której powrócił po prawie 30 latach, powiększając swój skład. Dołączyli: Grzegorz Magoch – gitara akustyczna i Tomek Mazurek – klawisze.

Kontynuując tradycje blues-rockowe, Buba Zet prezentuje swoje autorskie utwory, sięgając do swoich pierwszych kompozycji sprzed 30 lat.

Eliminacje Gminne 29. Jesiennego Konkursu Recytatorskiego 4 listopada 2025

podstawowych z Tarnobrzegu, Różańca Drugiego oraz Luchowa Dolnego.

W tegorocznej edycji Jesiennego Konkursu Recytatorskiego hasłem przewodnim był temat „Wspomnienia – pamiątki duszy”, który stanowił inspirację i dawał możliwość szerokiej interpretacji oraz twórczych poszukiwań repertuarowych i interpretacyjnych. Temat ten otworzył szerokie pole do refleksji nad pamięcią,

4 listopada 2025 roku w Tarnobrzegkim Ośrodku Kultury odbyły się Eliminacje Gminne 29. Jesiennego Konkursu Recytatorskiego, na których swoje umiejętności zaprezentowało 20 uczniów szkół

tożsamością, emocjami oraz historią osobistą i zbiorową.

Komisja w składzie: Janusz Skubisz – polonista, dyrektor Miejskiej Biblioteki

Publicznej w Tarnobrzegu, Renata Ćwik – dyrektor TOK i Grzegorz Szejn Miller – instruktor muzyki TOK ocenili recytatorów według następujących kryteriów: wybór i dobór tekstu, dostosowanie do możliwości wykonawczych i interpretacyjnych recytatora, interpretacja utworu, kultura słowa, ogólny wyraz artystyczny.

Kultury.

Komisja dziękuje wszystkim uczestnikom i życzy dalszych owocnych poszukiwań i wielu sukcesów w szerzeniu pięknego słowa polskiego.

Do eliminacji powiatowych zostali nominowani: Paulina Fus, Kalina Kucharska i Julia Sidor ze Szkoły Podstawowej im. Marii Curie-Skłodowskiej w Tarnogrodzie, Laura Bukowińska i Jakub Gancarz ze Szkoły Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim oraz Emilia Maciejkowicz i Paulina Cichoń ze Szkoły Podstawowej w Luchowie Dolnym.

Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy i upominki ufundowane przez Tarnogrodzki Ośrodek

ANTEK, ASTEJA, LENA I MAJA – CIESZYMY SIĘ I GRATULUJEMY

12 XII w Młodzieżowym Domu Kultury w Krasnymstawie odbyło się podsumowanie XIV Wojewódzkiego Konkursu Plastyczno - Literackiego „Mój Anioł. Mistrz Życia”.

Do II etapu konkursu zgłoszono 1023 uczestników ze 133 placówek.

Komisja w składzie:

Bronisława Żuk – artysta plastyk

Teresa Stasiak – artysta plastyk

Krystyna Mojska – artysta plastyk

po wnikliwej ocenie nadesłanych prac przyznała nagrody i wyróżnienia.

Nagrodę w kategorii

PRZEDSZKOLA otrzymał Antoni Dołomisiewicz, lat 5 z Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury.

Plastycznymi pasjami w TOK-u zawiaduje Magdalena Grabińska-Serek.

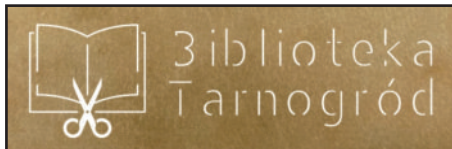
Komisja zakwalifikowała również prace naszych młodych artystów na wystawę, którą można oglądać w MDK w Krasnymstawie.

- Asteja Pilip, lat 6,
- Lena Czajkowska, lat 12,
- Maja Kurzydło, lat 13,

Wszystkim podopiecznym Magdy składamy gratulacje, życząc dalszych sukcesów przy rozwijaniu swoich plastycznych pasji.

Wieści z biblioteki

PIĄTA EDYCJA CYKLU „Z MUZYKĄ WŚRÓD KSIĄŻEK I OBRAZÓW” W MIEJSKIEJ BIBLIOTECE PUBLICZNEJ W TARNOGRODZIE

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tarnogrodzie odbyło się wyjątkowe wydarzenie artystyczne, które po raz piąty zorganizowano w ramach cyklu „Z muzyką wśród książek i obrazów”. Projekt ten od kilku lat łączy różne dziedziny sztuki — muzykę, malarstwo i literaturę — tworząc przestrzeń dla spotkań ludzi wrażliwych na piękno i kulturę. Idea przedsięwzięcia zrodziła się z potrzeby budowania wspólnoty wokół sztuki. Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie staje się miejscem nie tylko dla

SPOTKANIE AUTORSKIE Z KRZESIMIREM DĘBSKIM W BIBLIOTECE MIEJSKIEJ W TARNOGRODZIE

18 października 2025 roku w Bibliotece Miejskiej w Tarnogrodzie odbyło się niezwykle spotkanie z Krzesimirem Dębskim — znanym kompozytorem, dyrygentem i skrzypkiem jazzowym. Wizyta artysty zgromadziła licznych czytelników i miłośników historii, którzy z dużym zainteresowaniem wysłuchali jego opowieści.

Spotkanie poświęcone było książce „Wołyń. Nic nie jest w porządku”, w której autor powraca do dramatycznych wydarzeń z czasów II wojny światowej. Krzesimir Dębski w niezwykle poruszający sposób opowiadał o losach swojej rodziny, o pamięci i pojednaniu, a także o potrzebie mówienia prawdy o historii — nawet tej najtrudniejszej. Podczas rozmowy nie zabrakło również odniesień do

miłośników książek, ale także dla wszystkich, którzy cenią muzykę, malarstwo i wspólne, piękne chwile.

Tegoroczną edycję uświetnił koncert operetkowo—operowy w wykonaniu znakomitych artystów Opery Lubelskiej: Doroty Szostak-Gąski (mezzosopranistki) oraz Jakuba Gąski

twórczości muzycznej artysty oraz jego refleksji na temat współczesnej kultury i tożsamości. Publiczność miała okazję zadawać pytania, a po spotkaniu ustawiła się długa kolejka po autograf, wspólną fotografię i osobiste słowo od gościa. Wieczór z Krzesimirem Dębskim był wyjątkowym połączeniem historii, emocji i refleksji nad pamięcią pokoleń. Biblioteka Miejska w Tarnogrodzie po raz kolejny stała się miejscem ważnego dialogu o kulturze, tożsamości i ludzkich losach zapisanych w historii.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z LIDIĄ MIŚ W MIEJSKIEJ BIBLIOTECE PUBLICZNEJ W TARNOGRODZIE

26 listopada 2025 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie zorganizowała spotkanie autorskie z Lidią

Miś, cenioną autorką literatury dla dzieci, znaną z wrażliwych, pełnych ciepła i mądrości opowieści. Wydarzenie zgromadziło młodych czytelników ze szkoły podstawowej w Tarnogrodzie, szkoły podstawowej w Różeńcu Drugim oraz szkoły podstawowej w Luchowie Dolnym, oferując wyjątkową okazję do bezpośredniego kontaktu z autorką.

Podczas spotkania podkreślono znaczenie czytania książek dzieciom jako jednego z kluczowych sposobów wspierania ich rozwoju emocjonalnego, językowego i społecznego. W świecie zdominowanym przez technologię literatura wciąż odgrywa niezastąpioną rolę – buduje więzi, rozwija

wyobraźnię, uczy empatii i pomaga najmłodszym lepiej rozumieć otaczający ich świat. Uczestnicy mieli okazję poznać kulisy powstawania książek Lidii Miś, jej inspiracje oraz wartości, które stara się przekazywać młodym odbiorcom. Spotkanie przebiegło

w atmosferze otwartości i twórczego dialogu, a liczne pytania od publiczności potwierdziły duże zainteresowanie twórczością autorki.

Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie dziękuje Lidii Miś za udział w wydarzeniu oraz wszystkim uczestnikom za obecność i aktywne zaangażowanie.

CO SŁYCHAĆ U TARNOGRODZKICH SENIORÓW

ANDRZEJKI W KLUBIE SENIORA

25 listopada br. Tarnogrodzki Klub Seniora zorganizował wyjątkową imprezę andrzejkową, w której uczestniczyły zaprzyjaźnione kluby. Spotkanie miało na celu wspólną zabawę i integrację środowiska seniorów. Odwiedzili nas przyjaciele z Dołhobyczowa, Józefowa, Szczepieszyna i Zwierzyńca. Miłych gości powitali Dyrektor TOK Renata Ćwik wraz z Burmistrzem Tarnogrodu Pawłem Decem. Podkreślili znaczenie wspólnego spędzania czasu i

budowania relacji między klubami.

Członkowie naszego klubu zaangażowali się w przygotowania z ogromnym entuzjazmem. Dzięki ich pracy stoły uginały się pod różnorodnymi smakołykami – od domowych wypieków po bardziej wykwintne przekąski.

Do tańca i wspólnej zabawy przygrywał tarnogrodzki zespół Eminens, który zadbał o wspaniałą oprawę muzyczną. Radosna muzyka porwała wszystkich do zabawy – parkiet ani na chwilę nie opustoszał, a uśmiechy uczestników były najlepszym dowodem na to, jak bardzo potrzebne są takie spotkania.

Wieczór upłynął w niezwykle radosnym nastroju i na długo pozostanie w pamięci. Wspólne andrzejki stały się nie tylko okazją do świętowania, lecz także wzmacniania więzi i budowania międzyklubowej wspólnoty.

TARNOGRODZKIE PRZEDSZKOLAKI TARNOGRODZKIM SENIOROM

27 listopada br. przedszkolaki z Przedszkola Miejskiego w Tarnogrodzie wraz z opiekunkami spotkały się z członkiniami i członkami klubu seniora w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury w związku z przypadającym niedawno Ogólnopolskim Dniem Seniora. Dzieci zaśpiewały,

zadeklamowały i zatańczyły dla gości. Niespodzianką przygotowaną przez przedszkolaków były laurki z „herbatką

dla seniora", którą dzieci zebrały podczas akcji w przedszkolu. Wzruszeni seniorzy podziękowali przedszkolakom za ich występ i możliwość wspólnie spędzonego przedpołudnia, a w rewanżu zaprosili świętego Mikołaja, który rozdał maluchom słodkie upominki.

SPOTKANIE Z TOMASZEM WILDE

W mroźny poranek 20 października tarnogrodzcy seniorzy spędzili w towarzystwie ciekawego gościa. Tomasz Wilde – reżyser, scenarzysta, archeolog i badacz dawnych

cywilizacji – zaprosił do rozmowy i wspomnień na temat dzieciństwa.

Tematem przewodnim były dawne zabawy, rodzinne święta oraz smaki, które pamięta się przez całe życie. Seniorzy opowiadali o tym, w co się bawiono na podwórku, jakie

były świąteczne tradycje w ich domach rodzinnych i co najchętniej jadano "na słodko".

To było spotkanie pełne uśmiechu i wzruszeń. Prawdziwa wspólna podróż do przeszłości!

TARNOGRODZCY SENIORZY WYSTARTOWALI Z PRZYGOTOWANIAM DO ŚWIĄT

11 grudnia tarnogrodzcy seniorzy spotkali się w ciepłej,

domowej atmosferze, rozmawiając przy wspólnej pracy. Seniorzy ubrali choinkę, wykorzystując papierowe łańcuchy - te same, które wcześniej wspólnymi siłami przygotowali z wolontariuszami ze SP w Tarnogrodzie.

Rozpoczęto również tworzenie tradycyjnego, ludowego pająka. Seniorzy przebrali i przygotowali słomę, która stanowi podstawę konstrukcji tej unikatowej ozdoby, która przed laty zdobiła wiejskie powały. Przed nimi jeszcze sporo pracy. Trzymajcie kciuki, żeby zdążyli do świąt!

Kazimiera Dyjak (11.10.1940 – 11.10.2025)

Kazimiera Dyjak urodziła się 11 października 1940 r. w Brodach Dużych jako córka rolników: Marianny i Kazimierza Rusinków. Ojciec jej służył w Wołyńskiej Brygadzie Kawalerii w Równem. We wrześniu 1939 roku brał udział w bitwie pod Mokrą.

Kazimiera w 1955 roku ukończyła szkołę podstawową w rodzinnej wiosce.

Wstąpiła do Liceum Ogólnokształcącego w Zamościu. Miłość do języka ojczystego i literatury narodowej rozbudziła w niej najpierw Helena Budkowska, w szkole średniej zainteresowania polonistyczne tak skutecznie rozwijała Maria Kniaziowa, że po maturze, w roku 1959, podjęła studia dzienne na Wydziale Humanistycznym UMCS w Lublinie na kierunku filologia polska. W trakcie kształcenia uniwersyteckiego ukończyła Studium Kultury Teatralnej w Lublinie. Po uzyskaniu dyplomu magisterskiego w 1964 roku została skierowana do pracy w Zespole Szkół Ekonomicznych w Tarnogrodzie na stanowisku nauczyciela języka polskiego i bibliotekarza. Uczyła w technikum, liceum i szkole zawodowej. Zobaczyła tutaj duże pole do swojego działania. Brała czynny udział w życiu szkoły. Na podkreślenie zasługuje praca w Związku Harcerstwa Polskiego. Była drużynową, wychowawczynią eksperymentalnej klasy harcerskiej, co uchodziło za pionierskie przedsięwzięcie, harcmistrzynią, organizatorką rajdów po Roztoczu. Drugą placówką

oświatową był Zespół Szkół Rolniczych w Różańcu. W latach 1970 – 1978 nauczwała języka polskiego w technikum i szkole zawodowej. Prowadziła też bibliotekę. Pełniła funkcję wychowawcy klas w technikum pięcioletnim. W 1972 roku zawarła związek małżeński z Tadeuszem Dyjakiem z Tarnobrodzkiego i przeniosiła się do domu męża. Została matką dwojga dzieci: Moniki i Radosława. W 2001 roku zmarł jej mąż. Na jej życzenie na płycie nagrobnej wypisana została sentencja ks. Jana Twrdowskiego „Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą”.

Kazimiera Dyjak we wrześniu 1978 r. została zatrudniona w Zbiorczej Szkole Gminnej im. Marii Curie-Skłodowskiej w Tarnogrodzie, najpierw na stanowisku wicedyrektorki, później nauczyciela języka polskiego. Przewodniczyła

zespółowi skupiającemu nauczycieli przedmiotów humanistycznych. Aktywnie działała w Towarzystwie Przyjaciół Dzieci, honorowana wieloma nagrodami i odznaczeniami. Rozwijała z pasją uzdolnienia i zainteresowania uczniów, przygotowując ich do udziału w konkursach przedmiotowych i olimpiadach na najwyższych szczeblach. Praca z uczniami zdolnymi podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych zaowocowała ważnymi osiągnięciami dydaktycznymi: laureatami

Wojewódzkiego Konkursu Języka Polskiego i finalistami tegoż konkursu. Wspierała prace polonistów i młodych twórców literackich. Współpracowała z Biblioteką Miejską w Tarnogrodzie, Tarnogrodzkim Ośrodkiem Kultury, Tarnogrodzkim Towarzystwem Regionalnym. Za swoją pracę otrzymywała wiele nagród dyrektora szkoły, kuratora, ministra. Została uhonorowana Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Narodowej, Medalem Zasługi dla Województwa Zamojskiego, odznaczeniami za działalność w ZHP, TPD i ZNP.

Z końcem roku szkolnego 1993/94 Kazimiera Dyjak przeszła na zasłużoną emeryturę. Pracowała na zastępstwach za nauczycieli w Korchowcu, Bukowinie i Tarnogrodzie, a także w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Zamościu jako doradca języka polskiego. Przez wiele lat współredagowała i była korektorką „Kwartalnika Tarnogrodzkiego”. Dużo czytała, utrzymywała kontakty z wychowankami. Realizowała się jako

matka dzieci i niezastąpiona babcia wnuków. Ostatnie lata życia spędziła pod troskliwą opieką syna. Na wieczną wartę odeszła 11 października 2025 r., w bezpośrednim sąsiedztwie Dnia Edukacji Narodowej. Ziemskie szczątki spoczęły przy mężu na cmentarzu w Tarnogrodzie.

Kazimiera Dyjak była przykładnym nauczycielem o dużym doświadczeniu, uczynnym, nadzwyczaj pracowitym i wymagającym najpierw od siebie, mocno zaangażowanym w prace społeczne i działalność instytucji kultury w Tarnogrodzie.

W ceremonii pogrzebowej uczestniczyli liczni tarnogrodzianie i wychowankowie zmarłej, nawet z odległych stron Polski.

Halina Sarzyńska

*Z głębokim smutkiem przyjęliśmy
wiadomość o śmierci*

Kazimierzy Dyjak

*wspaniałej Nauczycielki języka polskiego,
wieloletniej Redaktorki i Korektorki Kwartalnika
Tarnogrodzkiego. Zapamiętamy Ją jako osobę
niezwykle ciepłą, mądrą i oddaną swojej pracy*

*Zarząd i członkowie
Tarnogrodzkiego Towarzystwa
Regionalnego*

MUZYCZNA NOC MIKOŁAJKOWA Z ZESPOŁEM W SZKOLE PODSTAWOWEJ W RÓŻAŃCU DRUGIM

BUBA ZET

Za nami kolejna odsłona nocowania w szkole. Tym razem była to Muzyczna Noc Mikołajkowa. Zaprosiliśmy zespół na koncert i warsztaty.

Buba Zet to formacja z Tarnobrogu, która w ramach popularyzacji muzyki z gatunku blues rocka przyjechała do nas z autorskim repertuarem. Celem spotkania z młodzieżą była nie tylko prezentacja utworów muzycznych,

ale także omówienie ich budowy oraz roli instrumentów muzycznych w kompozycjach. W trakcie spotkania młodzież miała możliwość spróbowania swoich sił w grze na werblu. Entuzjazm, jaki można było zaobserwować, pozwala myśleć, że w wielu słuchaczach ciekawość została wzbudzona. Kto wie, może nawet dla niektórych będzie to początek ich muzycznej przygody...

Skład zespołu: Grzegorz Sztajn Miller – gitara elektryczna, śpiew; Sławomir Małyś – gitara elektryczna; Grzegorz Magoch – gitara elektroakustyczna; Adam Bil – gitara basowa; Tomasz Mazurek (dawny uczeń naszej szkoły) – instrumenty klawiszowe; Adam Komosa – perkusja.

Po warsztatach i koncercie uczniowie wzięli autografy od członków zespołu i udali się na kolację. Po posiłku było kino i gry w naszej bawialni – sypialni na korytarzu. Nocą, oczywiście, przybył św. Mikołaj i przyniósł wszystkim grzecznym dzieciom upominki.

/Katarzyna Antolak,
Monika Komosa/

MŁODZIEŻ ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W TARNOGRODZIE WE WSPÓŁPRACY Z FUNDACJĄ BLIŻEJ PASJI Z BIŁGORAJA REALIZUJE PROJEKT „Z KULTURĄ DO LUDZI”

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez ministra edukacji w ramach programu Nasze tradycje.

INSPIRUJĄCE SZKOLENIA W RAMACH PROJEKTU „Z KULTURĄ DO LUDZI”

W ramach projektu „Z kulturą do ludzi!”, realizowanego dzięki wsparciu ministra edukacji w programie Nasze tradycje, Fundacja Blżej Pasji przeprowadziła aż sześć inspirujących szkoleń dla uczestników projektu z naszej szkoły. Był to intensywny cykl pełen kreatywności, twórczej energii i odkrywania na nowo lokalnej kultury.

Podczas warsztatów młodzież pracowała nad tym, jak szkoła może stać się miejscem spotkań z kulturą, a także przestrzenią do twórczych działań i lokalnych inicjatyw. Uczniowie zastanawiali się, jak opowiadać

o Tarnogrodzie w nowy sposób, jak wykorzystywać własne talenty oraz jak kreować własne projekty kulturalne.

Każde z sześciu spotkań było okazją do:

- wymiany pomysłów i wspólnego tworzenia wizji działań,
- ćwiczeń z kreatywnego myślenia i pracy warsztatowej,
- odkrywania własnych pasji i mocnych stron,
- uczenia się, jak animować życie kulturalne w lokalnej społeczności.

Od pierwszych chwil młodzież udawała, że ma niezwykle otwarte spojrzenie na kulturę i sztukę. Warsztaty przebiegały w atmosferze zaangażowania i radości, a uczestnicy nie bali się proponować odważnych, nieoczywistych rozwiązań.

Tak właśnie wygląda kultura w działaniu – pełna pasji, energii i nowych idei. Dziękujemy Fundacji Blżej Pasji za profesjonalne przygotowanie i przeprowadzenie cyklu szkoleń, które stały się ważnym doświadczeniem

dla młodych mieszkańców Tarnogrodu i pozwoliły im podjąć wyzwanie realizacji trzech inicjatyw edukacyjno-kulturalnych.

„NOC W BIBLIOTECE – Z KULTURĄ DO LUDZI. W ŚWIECIE MITÓW I LEGEND SŁOWIAŃSKICH”

W piątkowy wieczór, 7 listopada, w szkole podstawowej w Tarnogrodzie odbyła się kolejna wyjątkowa Noc w Bibliotece, realizowana w ramach projektu „Z kulturą do ludzi”, którego głównym założeniem była popularyzacja czytelnictwa i lokalnego dziedzictwa kulturowego poprzez działania łączące tradycję, sztukę ludową i literaturę.

Po przybyciu uczestników, wyposażonych w śpiwory, karimaty i poduszcзки, uczniowie przygotowali swoje noclegowe stanowiska w sali gimnastycznej. Po krótkim powitaniu wszyscy udali się do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnogrodzie, gdzie, w nastrojowym

wnętrzu dawnej synagogi, przy przyciemnionym świetle, odbyło się spotkanie z dyrektorem placówki. W tej wyjątkowej atmosferze uczestnicy wysłuchali legend i opowieści o tajemniczych miejscach, niezwykłych zdarzeniach i historii regionu,

co stanowiło wprowadzenie do dalszej części wieczoru.

Po powrocie do szkoły czekał na nich poczęstunek – tradycyjny rosół z lanymi kluseczkami oraz gofry z domowym dżemem, które dodały energii przed kolejnymi aktywnościami. Następnie uczniowie wzięli udział w

warsztatach artystycznych malowania kamieni podróżnych, tworząc prace inspirowane motywami literackimi i ludowymi. Po twórczości artystycznej amatorzy nocnego pobytu w szkole udali się na oglądanie filmu o mitach i bogach słowiańskich, pogłębiając wiedzę o kulturze dawnych Słowian.

W trakcie seansu organizatorzy – ucharakteryzowani specjalnym makijażem i ubrani w stroje nawiązujące do słowiańskich wierzeń – przygotowywali niezwykle stanowiska do nocnej gry terenowej. Każdy punkt wyróżniał się tajemniczą scenografią, efektami świetlnymi oraz dźwiękowymi, co podkreślało magiczny charakter wydarzenia.

Największą atrakcją wieczoru okazał się przygotowany przez młodzież super escape room i nocna gra terenowa, które na ponad dwie godziny zaangażowały uczestników we wspólne rozwiązywanie zagadek, szyfrów i wykonywanie zadań podczas nocnej wędrówki po szkole. Po zaliczeniu wszystkich zadań zmęczeni, ale zadowoleni udali się na odpoczynek na przygotowanych wcześniej posłaniach. Po rannej pobudce czekało na uczniów tradycyjne śniadanie, czyli herbatka, chlebek, maselko i dżem. Na zakończenie wszyscy otrzymali dyplomy i okolicznościowe zakładki do książek.

Noc w Bibliotece okazała się wydarzeniem pełnym magii, wiedzy, integracji i twórczej energii. Uczniowie zdobyli nowe doświadczenia, poznali lokalne dziedzictwo i literaturę w atrakcyjnej formie oraz udowodnili, że noc z bohaterami literackimi może być fascynującą przygodą.

Wielkie słowa uznania za zaangażowanie i niesamowitą kreatywność kierujemy do Szymona Rogali, Nikoli Siciarz, Wiktora Fusa, Julii Sidor, Anieli Śniosek, Antoniego Krasowskiego, Macieja Leśniaka, Adama Micyka, Julii Szumiec, Aleksandry Piebiak, Hanny Iwańczyk, Poli Siciarz, Olgi Bartosz, Marii Sawastynowicz, Leny Paszkowskiej, Karoliny Mulawy, Martyny Borek, Hanny Dołomisiewicz, Hanny Lewkowicz, Hanny Drzał, Leny Waręciak, Emilii Gorzkowskiej, Kamili Lachowskiej, Mai Kurzydło, Mai Bździuch, Magdy Świerzko. Jesteście Wielcy!

„Z KULTURĄ DO LUDZI – MŁODZIEŻ W ŚWIECIE TEATRU I MEDIÓW”

Podczas 42. Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej w Tarnogrodzie młodzież z naszej szkoły wzięła aktywny udział jako wolontariusze i realizatorzy kolejnej inicjatywy w ramach projektu „Z kulturą do ludzi”, realizowanego pod patronatem Fundacji Bliżej Pasji.

Wolontariusze wspierali organizatorów wydarzenia w wielu obszarach. Młodzi reporterzy przeprowadzali wywiady z aktorami, reżyserami i uczestnikami sejmiku, dokumentując ich wspomnienia i refleksje o teatrze ludowym. Nie zabrakło także aparatu i kamery – powstały liczne zdjęcia i krótkie filmiki prezentujące kulisy wydarzenia oraz emocje towarzyszące występom zespołów teatralnych z całej Polski.

Część wolontariuszy pomagała w obsłudze punktu

informacyjnego i sklepu TTR „Gryf”, gdzie odwiedzający mogli uzyskać informacje o naszym mieście i jego historii, zakupić pamiątki oraz porozmawiać z uczestnikami. Ich życzliwość i otwartość sprawiły, że goście czuli się w Tarnogrodzie wyjątkowo mile widziani.

Działania młodzieży w ramach projektu „Z kulturą do ludzi” to nie tylko praktyczna lekcja zaangażowania społecznego, ale także szansa na rozwój umiejętności medialnych i dziennikarskich. Powstałe materiały, wywiady, zdjęcia i filmowe relacje staną się częścią reportażu podsumowującego wydarzenie.

Dzięki wsparciu Fundacji Bliżej Pasji młodzieży ludzie

mogli doświadczyć, jak pięknie łączy się świat tradycji, teatru i nowoczesnych mediów. Ich obecność podczas sejmiku pokazała, że kultura ludowa wciąż inspirowa i przyciąga kolejne pokolenia – z kulturą, do ludzi!

W ramach tej inicjatywy uczniowie uczestniczyli też w warsztatach medialnych. Zajęcia miały charakter praktyczny i pozwoliły młodzieży odkryć kulisy pracy filmowej oraz reporterskiej.

Warsztaty poprowadziła Aleksandra Wit, absolwentka Szkoły Filmowej PWSFTviT w Łodzi, która wprowadziła

uczniów w świat profesjonalnej realizacji obrazu i dźwięku, a także zaprezentowała narzędzia przydatne początkującym twórcom.

Podczas spotkania uczniowie uczyli się kadrowania,

prowadzenia wywiadów oraz planowania przebiegu nagrania. Dużym zainteresowaniem cieszyła się część poświęcona programom i aplikacjom do tworzenia i edycji materiałów wideo oraz grafik.

Młodzież poznała m.in.:

- **Canvę** – intuicyjny program do tworzenia grafik, miniaturk filmów, plansz, slajdów i prostych montażu wideo;
- **Pexels** – darmową bazę zdjęć i krótkich filmów, z której można legalnie korzystać przy tworzeniu własnych materiałów.

Uczniowie mieli także okazję wypróbować te narzędzia w praktyce, tworząc własne krótkie ujęcia wykorzystujące dostępne materiały. Dzięki temu zobaczyli, jak w prosty sposób można wzbogacić film o dodatkowe elementy graficzne.

Zajęcia dostarczyły nie tylko wiedzy technicznej, ale także motywacji do kreatywnej pracy z mediami. Umiejętności zdobyte podczas warsztatów posłużyły uczniom w dalszej realizacji projektu, w tym przy tworzeniu reportażu z 42. Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej w Tarnogrodzie.

„TRADYCJA ŁĄCZY POKOLENIA – Z KULTURĄ DO LUDZI”

W ramach projektu „Z kulturą do ludzi” uczniowie ze szkolnej grupy wolontariackiej przy SP w Tarnogrodzie w czwartkowe popołudnie 13 listopada odwiedzili tarnogrodzkich seniorów, realizując kolejną inicjatywę pod hasłem „Tradycja łączy pokolenia”. Spotkanie upłynęło w atmosferze wspomnień, śmiechu i wspólnego odkrywania dawnych zwyczajów.

Tematem integracji były stare andrzejkowe zwyczaje oraz bożonarodzeniowe tradycje. Seniorzy opowiadali, jak wyglądały kiedyś zabawy andrzejkowe – o zdejmowaniu furtek z ogrodzeń, malowaniu okien farbą, laniu wosku czy innych psotach znanych młodzieży jedynie z opowieści. Szczególne emocje wzbudziło przypomnienie tradycyjnej zabawy z ustawianiem butów, w której uczestnicy przesuwają swoje buty w kierunku progu, a ten, który jako pierwszy przekroczy linię drzwi, przepowiada, która dziewczyna jako pierwsza wyjdzie za mąż. Młodzież słuchała z zaciekawieniem i dopowiadała, które z dawnych

zwyczajów wciąż funkcjonują, choć często w zmienionej formie.

Nie zabrakło wspólnego spędzania czasu przy ciepłej herbacie i ciasteczkach z sentencją, które dla każdego przygotowały wolontariuszki. Zabawa w odczytywanie ukrytych w nich myśli i wróżb wprowadziła dużo radości i dobrego humoru. Uczniowie i seniorzy wspólnie wykonali również tradycyjne ozdoby choinkowe – papierowe łańcuchy i kolorowe koszyczki, które wielu uczestnikom przypomniały święta z czasów ich dzieciństwa.

Spotkanie pokazało, że tradycja rzeczywiście łączy pokolenia. Wspólne rozmowy, zabawy i twórcze działania stworzyły przestrzeń do budowania międzypokoleniowych więzi, wymiany doświadczeń i wzajemnej inspiracji. Tego typu inicjatywy są pięknym dowodem na to, że wartości kultury i wspólne zwyczaje mogą zbliżać ludzi niezależnie od wieku.

W ramach inicjatywy „Tradycja łączy pokolenia” odbyły się również warsztaty tworzenia ozdób świątecznych z tradycyjnych i naturalnych materiałów. Spotkanie miało na celu nie tylko rozwijanie umiejętności plastycznych, lecz także wzmacnianie więzi międzypokoleniowych oraz pielęgnowanie lokalnych tradycji. Warsztaty poprowadziły twórczynie pięknych ozdób – Magdalena Futoma oraz Anna Seroka, które z pasją i zaangażowaniem dzieliły się swoją wiedzą i doświadczeniem. Podczas zajęć uczestnicy własnoręcznie wykonali bogato zdobione bombki oklejane kolorowymi tkaninami, tworząc niepowtarzalne kompozycje pełne świątecznego uroku. Powstały także uroczne, ręcznie szyte serduszka ozdobione kokardkami i dzwoneczkami, które wprowadzały ciepły, bożonarodzeniowy klimat.

Warsztaty przebiegły w atmosferze twórczej współpracy i radości, a ich efektem są wyjątkowe dekoracje, stanowiące piękny wyraz zaangażowania młodych wolontariuszy i przywiązania do tradycji regionu. Wykonane ozdoby wolontariusze wraz z życzeniami podarowali pacjentom ZOL w Tarnogrodzie oraz uczestnikom zajęć Domu Samopomocy w Tarnogrodzie oraz wsparli akcję charytatywną na rzecz chorego chłopca z Biłgoraja.

Projekt „Z kulturą do ludzi” okazał się niezwykle bogaty w działania, emocje i doświadczenia. Dzięki współpracy Szkoły Podstawowej im. M. Curie-Skłodowskiej w Tarnogrodzie oraz Fundacji Bliżej Pasji młodzi ludzie:

- rozwijali kreatywność, talenty i kompetencje społeczne,
- poznawali dziedzictwo regionu,
- zetknęli się z teatrem, tradycją, mediami i sztuką,
- uczyli się współpracy, odpowiedzialności i działania na rzecz innych.

To projekt, który rzeczywiście przyniósł kulturę do ludzi – łącząc tradycję z nowoczesnością, młodzież z seniorami, a szkołę ze środowiskiem lokalnym.

Opiekun SKW
Anna Kuziak

Pasowanie na Przedszkolaka

04.12.2025 r. w Przedszkolu Miejskim w Tarnogrodzie odbyła się niezwykle uroczysta i długo wyczekiwana ceremonia Pasowania na Przedszkolaka dzieci 2,5 i 3 – letnich z grupy „Pszczółek”. W wydarzeniu wzięły udział „Biedroneczki”, które z dumą obserwowały przygotowane

krótkiej przysięgi wszyscy otrzymali pamiątkowe dyplomy, które będą przypominać o tym ważnym i wyjątkowym dniu. Po występach dzieci i części oficjalnej rodzice przygotowali słodki poczęstunek, który stał się doskonałą okazją do wspólnego świętowania, rozmów i integracji.

przez najmłodszych przedszkolaków występy. Uroczystość rozpoczęła się piękną częścią artystyczną. Dzieci zaśpiewały piosenki, zatańczyły, a niektóre z nich odważnie i z przejęciem wyrecytowały wiersze, zdobywając gromkie brawa od zgromadzonych gości. Przedszkolaki prezentowały się wyjątkowo — odświeżone stroje i uśmiechy na ich twarzach podkreślały wagę tej chwili. Kulminacyjnym punktem wydarzenia było uroczyste pasowanie ołówkiem przez panią dyrektor. W ten sposób każde dziecko zostało oficjalnie przyjęte do grona przedszkolaków. Po złożeniu

Dzieci z radością delektowały się przygotowanymi smakołykami, dzieląc się emocjami po swoim pierwszym ważnym występie. Atmosfera uroczystości była pełna ciepła, radości i wzruszeń. Dla wielu dzieci było to pierwsze tak ważne wydarzenie w ich przedszkolnym życiu, a wspomnienia z tego dnia z pewnością pozostaną z nimi i ich rodzinami na długo. Pasowanie stało się pięknym początkiem ich przedszkolnej przygody, pełnej nowych doświadczeń i wspólnej zabawy.

Małgorzata Grabias

MAGIA ŚWIAT DOCIERA DO LUDZI DZIĘKI DZIECIOM!

Co może być piękniejszego niż świąteczne życzenia prosto z serca dziecka? Przedstawiciele Przedszkola Miejskiego w Tarnogrodzie z grupy Motylki odwiedzili: Urząd Miejski w Tarnogrodzie, Tarnogrodzki Ośrodek Kultury, Bank Spółdzielczy oraz Skok Stefczyka, aby podzielić się magią nadchodzących Świąt! Były uściski, wspólne kolędowanie i mnóstwo radości. Dzieci przekazały mnóstwo pozytywnej energii i własnoręcznie zrobione kartki z życzeniami. Z całego serca dziękujemy za miłe przyjęcie i słodki poczęstunek.

Wszystkim mieszkańcom Gminy Tarnogród życzymy cudownych, rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia, bez pośpiechu i zmartwień.

MAGIA ŚWIĄT I MAŁERĄCZKI PEŁNE GLINY!

Święta zbliżają się wielkimi krokami, a my chcemy, aby ten czas był dla dzieci z Przedszkola Miejskiego w Tarnogrodzie wyjątkowy.

Maluchy z grupy Motylki wybrały się na wycieczkę do Leżajska. I ...nagle zrobiło się naprawdę magicznie! Nasze wspaniałe przedszkolaki zamieniły się w małych artystów i wzięły udział w świątecznych warsztatach ceramicznych!

Z wielkim zaangażowaniem i radością dzieci lepiły, wałkowały i tworzyły unikalne, świąteczne ozdoby z gliny. Powstały piękne zawieszki na choinkę. Praca z gliną to nie tylko świetna zabawa, ale też doskonałe ćwiczenie

zdolności manualnych, precyzji i cierpliwości. Teraz wszystkie te małe arcydzieła powędrowały do pieca, gdzie zostaną wypalone, a następnie pomalowane. Nie możemy się doczekać efektu końcowego i tego, jak dumnie dzieci wręczą swoje prace rodzicom lub zawieszą je na choince! Po warsztatach dzieci wzięły udział w seansie filmowym, a następnie zjadły posiłek w restauracji. Dziękujemy za ten wspaniały, kreatywny czas.

Z ARCHIWUM MIESZKAŃCÓW

Z archiwum Marii Janiszewskiej.

Skwerek w rynku ok.1965 r.

Na zdjęciu kolega Janusz Podgórski, który przyjeżdżał z Wrocławia na wakacje do państwa Walikłów z Przedmieścia Bukowskiego

SAMORZĄD

WIZYTA MŁODZIEŻY Z GMINY TARNOGRÓD W SEJMIE RP

3 grudnia br. młodzież ze szkół z terenu Gminy Tarnogród wraz z Burmistrzem Tarnogrodu Pawłem Decem oraz dyrektorami szkół miała wyjątkową okazję odwiedzić Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyjazd odbył się na zaproszenie Wiceminister

Rolnictwa i Rozwoju Wsi Małgorzaty Gromadzkiej, której serdecznie dziękujemy za tę możliwość.

Uczniowie uczestniczyli w obradach Sejmu, poznając z bliska, jak wygląda proces stanowienia prawa. Wiceminister Małgorzata Gromadzka opowiedziała młodzieży o swojej pracy w Sejmie oraz o codziennych zadaniach, jakie pełni w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Była to cenna lekcja obywatelska i wyjątkowe doświadczenie.

Na zakończenie wizyty w Warszawie uczestnicy udali się na Jarmark Bożonarodzeniowy, gdzie mogli poczuć wyjątkową, świąteczną atmosferę stolicy.

BIAŁA SOBOTA W TARNOGRODZIE

22 listopada 2025 r. w Tarnogrodzie odbyło się wyjątkowe wydarzenie – „Biała Sobota w Gminie Tarnogród”. Inicjatywa, w ramach której lekarze, leśnicy i samorządy łączą siły, by mieszkańcy uzyskali dostęp do bezpłatnych porad medycznych i prawnych.

Wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem, łącznie udzielono aż 297 porad.

W budynku Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Tarnogrodzie oraz w budynku Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury pracowało 12 lekarzy i prawnik tj.:

- prof. dr hab. n. med. Sławomir Rudzki - chirurg, urolog;
- dr n. med. Marcin Rudzki - ortodonta;
- dr n. med. Mateusz Wereszczyński - radiolog;
- dr n. med. Marek Prasał - kardiolog;
- prof. dr hab. n. med. Marcin Szymański - laryngolog;
- dr n. med. Przemysław Kałakucki - ortopeda dziecięcy;
- dr n. med. Marek Iłżecki - chirurg naczyniowy;
- dr n. med. Mariusz Długosz - ortopeda dziecięcy;

- dr n. med. Zbigniew Twaróg - ortopeda;
- dr n. med. Waldemar Smoleń - laryngolog dziecięcy;
- lek. med. Magdalena Muda - ginekolog;
- lek. med. Sebastian Wiśniewski - chirurg naczyniowy;
- mec. Maciej Burzyński – prawnik.

Na miejscu wykonywano także badanie słuchu dzięki uprzejmości Moniki Galanty – protetyka słuchu.

Dziękujemy wszystkim organizatorom: Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Nadleśnictwu Biłgoraj, NZOZ w Tarnogrodzie oraz wszystkim lekarzom specjalistom i pracownikom medycznym.

Dzięki Państwa zaangażowaniu mogliśmy zrealizować wydarzenie, które przyniosło realną pomoc i wsparcie naszym mieszkańcom.

NOWY DYREKTOR KLUBU DZIECIĘCEGO W TARNOGRODZIE

Z radością informujemy, że funkcję Dyrektora Klubu Dziecięcego w Tarnogrodzie w wyniku postępowania konkursowego objęła z dniem 1 grudnia 2025 r. Anna Sidor.

Gratulujemy nominacji i życzymy wielu inspirujących pomysłów, satysfakcji z pracy oraz owocnej współpracy na rzecz najmłodszych mieszkańców naszej gminy.

Jednocześnie informujemy, że z dniem 5 grudnia 2025 r. rozpoczęła się rekrutacja dzieci do Klubu Dziecięcego.

Szczegółowe informacje dotyczące zapisów oraz wymaganych dokumentów dostępne są na plakacie.

KLUB DZIECIEŃCY W TARNOGRODZIE

Otwarcie w styczniu 2026!

**ROZPOCZYNAMY
REKRUTACJĘ**

w okresie
od 5.12.2025r. do 12.12.2025r.

Zapisy i szczegóły:

84 689 76 97

ilość miejsc ograniczona!

OFERUJEMY:

- Opiekę nad dziećmi od 1. roku życia
- Wykwalifikowaną kadrę
- Zajęcia edukacyjne, sensoryczne
- Indywidualne podejście do każdego dziecka
- Bezpieczeństwo i troskliwą opiekę
- Nowoczesne wyposażenie
- Niskie opłaty

Adres: ul. Kościelna 12,
23-420 Tarnogród

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

SPOTKANIE PLANTATORÓW

10.11.2025 r. w Różańcu Drugim odbyło się spotkanie plantatorów tytoniu z Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Małgorzatą Gromadzką dotyczące przyszłości uprawy tytoniu w Polsce.

Rozmawialiśmy o aktualnej sytuacji na rynku, problemach, z jakimi zmagają się producenci oraz

Łukowsko-Obszańskiego Okręgowego Związku Plantatorów Tytoniu: Józef Pluskwa, Jerzy Wójcik, Bartłomiej Larwa, Zastępca Burmistrza Tarnogrodu Tomasz Legieć, Przewodniczący Rady Miejskiej Dariusz Dołomisiewicz oraz Radni Rady Miejskiej w Tarnogrodzie: Anna Buńko i Łukasz Krupczak.

potrzebie wsparcia dla sektora tytoniowego. Los plantatorów tytoniu nie jest obojętny władzom lokalnym stąd też w spotkaniu uczestniczył Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec, Radna Rady Powiatu Biłgorajskiego Agnieszka Piętań-Faryna, Kierownik KRUS Grzegorz Faryna, Przedstawiciele

Spotkanie było ważnym krokiem w kierunku dialogu i poszukiwania rozwiązań, które pozwolą dalej prowadzić uprawy w sposób opłacalny i stabilny.

Dziękujemy wszystkim za obecność oraz zaangażowanie.

Z INWESTYCJI GMINNYCH

KOLEJNA INWESTYCJA ZAKOŃCZONA SUKCESEM

Gmina Tarnogród zrealizowała ważne zadanie pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Gminy Tarnogród”.

Dzięki temu:

- powstały indywidualne oczyszczalnie ścieków przy szkołach podstawowych w Luchowie Dolnym i Luchowie Górnym,

- wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w Różańcu Pierwszym,

- a także sieć wodociągową w Różańcu Pierwszym, Różańcu Drugim oraz w Luchowie Górnym.

Łączna długość nowo wybudowanej kanalizacji sanitarnej to 1,6935 km, a sieci wodociągowej 1,922 km.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 960 982,34 zł, z czego aż 789 643,00 zł pochodziło z dofinansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec podkreślił, że jest to kolejny krok w stronę poprawy jakości życia mieszkańców i nowoczesnej infrastruktury w naszej gminie.

NOWE DROGI W GMINIE

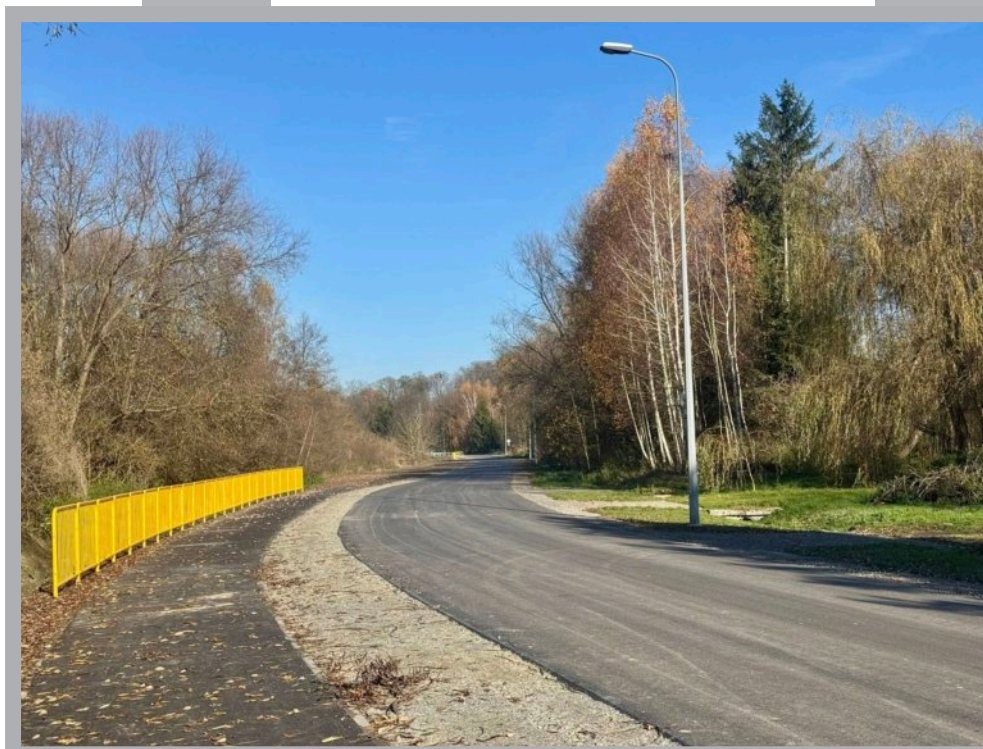
Gmina Tarnogród zrealizowała kolejną ważną inwestycję infrastrukturalną, która znacząco poprawi komfort oraz bezpieczeństwo mieszkańców Tarnogrodu.

Zakończono rozbudowę dróg gminnych Nr 109525L – ul. Przedmieście Płuskie Wschód oraz ul. Przedmieście Płuskie Zachód.

Zadanie zostało wykonane dzięki dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład.

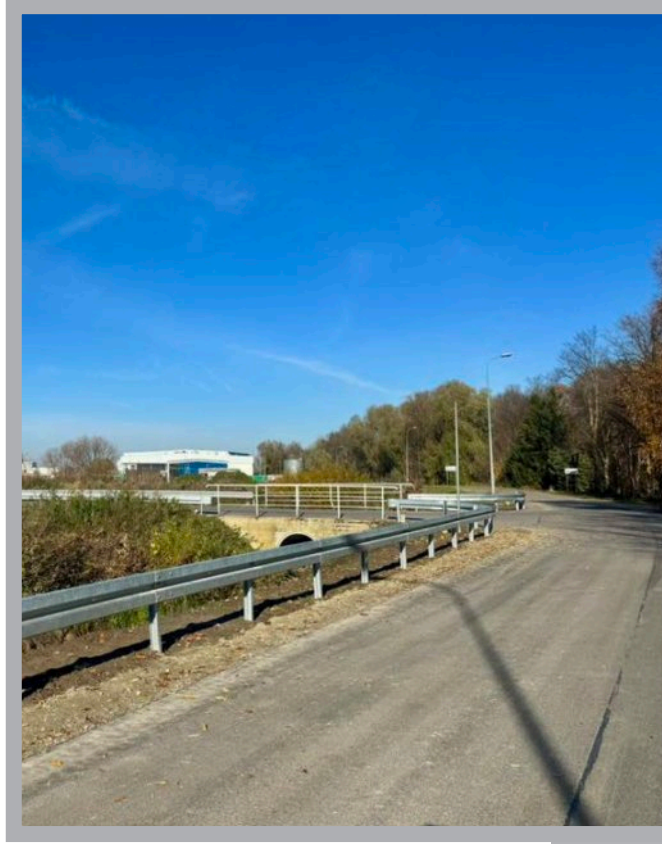
Wartość robót budowlanych wyniosła: 2.139.681,19 zł, w tym kwota dofinansowanie to aż 1.672.588,79 zł.

Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec informuje, że „nowo przebudowane odcinki dróg to znaczący krok w kierunku poprawy jakości życia mieszkańców i komfortu jazdy nie tylko dla lokalnej społeczności.

Inwestycja znacząco wpłynie na bezpieczeństwo ruchu drogowego, poprawi płynność komunikacji w tej części Tarnogrodu, a także ułatwi dostęp do posesji oraz terenów usługowych i rolniczych”.

Dzięki konsekwentnym działaniom samorządu lokalne drogi stają się coraz bardziej nowoczesne, bezpieczne i funkcjonalne.

Składamy serdeczne podziękowania Państwu Ewie i Dominikowi Śmieciuch oraz Panu Tadeuszowi Gromadzkiemu za przekazanie choinek na rynek oraz na osiedle Błonie w Tarnogrodzie.

Z PRAC RADY MIEJSKIEJ

3. Przyjęcie protokołów z obrad poprzednich sesji.
4. Sprawozdanie z działalności Burmistrza w okresie międzysesyjnym.

Bezpośrednie transmisje z obrad Rady Miejskiej w Tarnogrodzie na stronie Urzędu Miejskiego w Tarnogrodzie www.tarnograd.pl <http://sesjeonline.tarnograd.pl>

21 października 2025 r. odbyła się XXIII w bieżącej kadencji sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie
Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum.
2. Zatwierdzenie porządku obrad sesji.

5. Informacja Przewodniczącego Rady o złożonych interpelacjach i zapytaniach Radnych oraz złożonej do Rady korespondencji

6. Rozpatrywanie projektów uchwał i ich podjęcie:

- 1) podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tarnogród na rok 2025;
- 2) podjęcie uchwały w sprawie zmiany Statutu Gminy Tarnogród;
- 3) podjęcie uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXII/212/09 Rady Miejskiej

w Tarnogrodzie z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Tarnogród;
4) podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr LIII/356/2023 Rady Miejskiej w Tarnogrodzie z dnia 21

kwietnia 2023 r. w sprawie utworzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnogrodzie i nadania jej statutu;
5) podjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w Klubie Dziecięcym w Tarnogrodzie prowadzonym przez Gminę Tarnogród oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie;
6) podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami;
7) podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z obiektów sportowych oraz świetlic w budynkach należących do Gminy Tarnogród;
8) podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XI/70/2019 Rady Miejskiej w Tarnogrodzie z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Tarnogród;
9) podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XXII/110/2025 Rady Miejskiej w Tarnogrodzie z dnia 24 września 2025 r. w sprawie utworzenia Klubu Dziecięcego w Tarnogrodzie oraz nadania statutu;
10) podjęcie uchwały w sprawie uchylenia uchwały Nr VII/32/2024 z dnia 10 września 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Powiatu Biłgorajskiego na realizację zadania publicznego;
11) podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr VII/34/2024 z dnia 10 września 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Lubelskiego na realizację zadania publicznego;
12) podjęcie uchwały w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej;
13) podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2025 r.
7. Interpelacje i zapytania Radnych.
8. Wypowiedzi mieszkańców Gminy.
9. Zamknięcie sesji.

17 listopada 2025 r. odbyła się nadzwyczajna XXIV sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum.
2. Przyjęcie porządku obrad sesji.
3. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - 1.) podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia programu współpracy Gminy Tarnogród z organizacjami pozarządowymi na 2026 rok;
 - 2.) podjęcie uchwały w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej;

- 3.) podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2025 r.
4. Zamknięcie obrad sesji.

26 listopada 2025 r. odbyła się nadzwyczajna XXV sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum.
2. Zatwierdzenie porządku obrad sesji.
3. Przyjęcie protokołu z obrad poprzedniej sesji.
4. Sprawozdanie z działalności Burmistrza w okresie międzysesyjnym.
5. Informacja Przewodniczącego Rady o złożonych interpelacjach i zapytaniach Radnych oraz złożonej do Rady korespondencji.
6. Rozpatrywanie projektów uchwał i ich podjęcie:
 - 1.) podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu Centrum Usług Wspólnych Gminy Tarnogród oraz określenia jednostki obsługującej, jednostek obsługiwanych w tym zakresie obowiązków powierzonych jednostce obsługującej w ramach wspólnej obsługi;
 - 2.) podjęcie uchwały w sprawie przejęcia przez Gminę Tarnogród od Zarządu Województwa Lubelskiego prowadzenia zadania publicznego – zarządzania drogami wojewódzkimi Nr 863 i Nr 835 w zakresie bieżącego utrzymania czystości oraz zieleni w pasach drogowych w granicach administracyjnych miasta Tarnogród;
 - 3.) podjęcie uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Tarnogród na 2026 rok;
 - 4.) podjęcie uchwały w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Tarnogród na 2026 r.;
 - 5.) podjęcie uchwały w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
 - 6.) podjęcie uchwały w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla Parafii Rzymskokatolickiej w Tarnogrodzie;
 - 7.) podjęcie uchwały w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej;
 - 8.) podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2025 r.
7. Interpelacje i zapytania Radnych.
8. Wypowiedzi mieszkańców Gminy.
9. Zamknięcie sesji.

DRUKARNIA HELVETICA

Oferujemy Państwu:

- ulotki, foldery, wizytówki, plakaty, etykiety samoprzylepne, książki, papiery firmowe, druki samokopiujące, teczki firmowe, pieczątki, zaproszenia ślubne

Biłgoraj, ul. Włosiankarska 13

tel. 84 686 63 35

www.helvetica.com.pl

Zapraszamy do współpracy

WYDAWCA: Tarnogrodzkie Towarzystwo Regionalne ADRES: 23-420 Tarnogród ul. Rynek 18, tel. 084 689 70 21
email: tok.tarnograd@wp.pl

REDAKTOR NACZELNY: Władysław Dubaj

REDAKTORZY WYDANIA: Renata Ćwik, Piotr Majcher, Tomasz Rogala

OPRACOWANIE GRAFICZNE I SKŁAD: Piotr Majcher

KOREKTA: Monika Komosa

ZDJĘCIA: Redakcja

DRUK: Zakład Poligraficzny „Helvetica” Biłgoraj

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów.

42. Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej

Tarnogród, 10-12 października 2025

Grupa Teatralna ANTONÓWKA
(pow. nowosądecki, woj. małopolskie) „List do wojska”

Zespół Śpiewaczy BRZOSZOWIANKI z Brzozownicy Dużej
(pow. radzyński, woj. lubelskie)
„Pieczenie chleba na wesele u Marcinów”

Zespół Ludowy RADOJEWICZANIE z Radojewic
(pow. inowrocławski, woj. kujawsko-pomorskie)
„Wieś Kujawska - Wykopki”

Kurpiowski Zespół Folklorystyczny CARNIACY z Czarni
(pow. ostrołęcki, woj. Mazowieckie) „Wypyty”

Zespół Obrzędowy CHOJNE z Chojnego (pow. sieradzki,
woj. łódzkie) „Wesele Sieradzkie”

Teatr Ludowy TRADYCJA- Stowarzyszenie Krzewienia Kultury
Ludowej Gminy Alwernia z Okleśnej (pow. chrzanowski,
woj. małopolskie) „Ostatnia spowiedź Jędrzeja Wowry”

Zespół Pieśni i Tańca PRZEMYŚL z Przemyśla (pow. przemyski,
woj. podkarpackie) „Kolędniczy z przemyskiego”

Zespół ZORZA z Dereźni (pow. biłgorajski, woj. lubelskie)
„Szykowanie do wesela”

